

308750 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3

NO 50

నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం॥ మే నెల 30 వ తేది మంగళవారము
న శ నా మ సం వ త్స ర వై శా ఖ మా స బ హు శ చ తు థ శి రం.

నంచిక ౫౦

304

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మాన్ప గు క్రిము.
బుట్టించు పురుగులను వరింపజేయును. టిక 1-కి ల. 0.౨.

కాటోలు వత్తులు

దోహలను, చీమలను వరింపజేయును, పొరదోలును
240 కణ్ణులు ౧౦ పెట్టె 1-కి ల 12

మీల పొరదోలును, చీమలను వరింపజేయును, పొరదోలును
కొడులును, పురుగులను వరింపజేయును కాటోలు
సోలువంజెట్టు: - ట్టి పొర అంజుకో
1-11, ట్రింగురప్పి, జార్జి టౌన్, మదరా

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయఁబడినది

వెల 0.4 0]

[పాప్టేజ ప్రశ్నోకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
7 తంబుకెట్టి నీధి, మదరాసు.

“ఆరంద” గ్రంథముల, తృతీయకుసుమము.
శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

ఎట్టవ:—“భారతం కల్పమో వేదః” అన్నట్లు ఇదియ
వేదమునకు జగద్వినితము. వేదమంత్రమే కాదు. వేద వేదాంత
మాలికలై నిధికి మైచి. ఇది యన్నింటి సారము; సకలశాస్త్ర
సర్వస్వము. రాజోత్తముల యదా త్రవరికొనుటకు, మహ
ర్షుల మహాత్మ్య విశేషములను, కృష్ణుని పరమసౌఖ్యవైభవ
మును నిండుగలవు. ఇంతే గాక యిందు కల్పాశ్రమధర్మములు
న, ప్రవృత్తి నిర్వృత్తిధర్మములు, న్యాయభృత్య ధర్మములు
ఆధర్మములును అన్నియు నిండుగలవు. సాంఖ్యము యోగము
న్యాయము మొదలగు మున్న దర్శనములును గలవు. సమస్త
పురుషార్థముల స్వరూపములును దత్తావధానములును గలవు.
ఇందలి యచాంతుః ఫలా ఇన్ని యిచ్చలు చేర్చులవిగాను.
పటములు చేర్చులవికి యిచ్చువి.

శాశ్వతపు చందానాగులకు తిహాల్ఖుము సహా వె	
మొదటిసంపుట	ఆదిదర్శనము 1-4-0
రెండవసంపుట	” 1-4-0
మూడవసంపుట	” సంపూర్ణము 1-8-0
నాలుగవసంపుట	సఖ్యాదర్శనము 1-8-0
అయిదవ సంపుట	శాంతి దర్శనము ప్రథమభాగం 1-4-0
	ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,
	ఆనందా ముద్రాలయంపాకారులు, మద్రాసు.

నా గ వ్య ర వస్తుప్రదర్శన శాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేన-వేలు

ది య్య బ డి న వ త క ము.

యోగ్య తా వత్తములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము
అమృతకల్పమూదినిగల
మాయమందుగాదు.
చికిత్సించు హండ్ నగినది.
వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
వంచపాప చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్ద సంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్ద్య
పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బితో నహా
సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డి హా. టి

౧. వేరి రోడ్డు, పోర్టు జొంపాయి తే. 2. తంబుకెట్టి నీధి. జార్జిటౌను, మద్రాసు.

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ
21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

గుంటూరు మండల సంఘసంస్కరణ సభ

తెనాలి లో సమావేశమగుట

(మా ప్రత్యేక విలేఖరుని యొద్దనుండి.)

తెనాలి మే 28:— శ్రీశ్రీకృష్ణయ్య పిఠామిడి గంటలకు సభలకు ప్రత్యేకముగా వేయబడిన పందిరముందు సంస్కరణ సభ సమావేశమయింది. కొందఱు వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు అగ్రాధికారిత్వము వహించిరి. భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు, చోరగుడి వేంకటాద్రిపంతులు, మిట్టనొడ్డి కృష్ణారావుగారు, వ్యాపతి మామయ్యగారు, మారేపల్లి రామచంద్రాశాస్త్రిగారు, వావిలాల శివానందరావుగారు మున్నగువారేవలన కొందఱు శ్రీమంతుల సభ సలంకరించిరి. స్వేచ్ఛిక సేవాసంఘములోనివారు మందరరామయ్య గారు జడ్డాది నుబ్బారాయణుడు గారు భక్తదీపరామయ్యగారు పద్మయ్యలు చదువులతో కళాకార్యము ప్రారంభమయింది.

తదనంతరము ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు సభ్యులను సభ్యురాలంద్రులను స్వాగతము సంగుచు, వీరు వితంతువుల దుస్థితిని గురించి ముచ్చటించిరి. మనరాజధానిలో 12 సం॥ముల లోపు వితంతువులు అరవలలో 482 మందియు, ఆంధ్రప్రాప్తాబ్జులలో 1848 మందియు విశ్వప్రాప్తాబ్జులలో 2286 మందియు, వితంతువులు గలరు. గుంటూరు మండలములో 5 సం॥ములలోపు వితంతువులు 15 గురుకు వారిలో హిందువులు 13 గురు గలరు.

వితంతువులు బ్రహ్మచర్యము నవలంబించుట చహాత్కర్తవై మైసి. అట్టిసంస్కారమునకు ఇష్టములేనివారు వివాహము లను జేసికొనట మంచిది.

నిమ్మబాతుగద్దరాలివయమై వీరు తమకుల అభిమానమును వెల్లడించిరి. దృష్టివృక్షము విషయమై సలుపురికి పలు అభిప్రాయములు గలవు. క్రిందిబాతులవారు అగ్రబాతుల వారితో కలిసి భుజించుటకు యిచ్చగించుటగాని వారికన్న హిందూబాతులవారితో కలిసి భుజించుటకు వెనుకంజ వేయవలెనని వారు. కావున దృష్టివృక్షము, పంక్తిభోజనములలో మనము దీర్ఘముగా వాలోచించవలసియున్నది.

విశేష గమనము వినియోగము నీతిగతులనుబట్టి యవసరమైయున్నది కాని విశేషములకు వెళ్ళినచో మన మేకాచారములకు విరద్ధముగా నడుచుకొనుట వలన సంఘవాహ్యులగుచున్నారని వారు మన కట్టుబాట్లులేవభావములో సరిగ్గుండెనంతటికడ ప్రాప్తియనునవిచ్చుచారు అరుదుగానందురు.

మనవారికి బాతీయ వ్యాధియనుటయందు అభిలాష తగ్గి టెర్నిసు, పుట్టువారు, బ్యాడుమింట్ యన్నగు విశేషియ అటలలో ముంగిపోవుచున్నారని యిట్లుడిక్కుచు బాతీయ వ్యాధియనుటయందు అభిలాష పెంచుచున్నది.

మనలో ఆశోకాఖ్య నావాట బ్రహ్మయ్యను విశేష శాఖనివాహభోజనములను గరిగియుండుట చాలశ్రేయస్కరము. అసంఖ్యాకములైన ఆశోకాఖ్యులకుటకన్న మన ధర్మప్రకారము వాల్లులకుండుట మంచిది వారు తమ కృష్ణారావుగారును చో. వెంకటాద్రి యువవాసమును ముగించిరి.

కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి సభ కథ్యములకు వెన్నుకొనవలసివని జెడ్డిబొట్ల లక్ష్మీ సరసింహముగారు కొలమి వారి గుణగణాంబులను వివరించగ మిట్టనొడ్డి గారును వారిని బలపరిచిరి.

వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు సభ్యుల కరతాళధ్వనులు చెలక నభాధికారిత్వము వహించి యిట్లుపద్యపించిరి.

శ్రీశ్రీసభకు కార్యకర్తలగు మహానభావులుండుట సమంజసము. నాకు సంస్కరణయందు అభిలాష మెంత కాని కార్యకర్తలను నేనెడియు చేసియుండలేదు. ప్రస్తుతహిందూ సంఘములో కొన్ని లోపములుండుటచేత సంస్కరణము యొక్క యావశ్యకత వచ్చింది. ఇప్పుడు హిందూమతసభల కొన్ని యుత్సవము లగుచున్నవి. అవియు కొంతసంస్కరణోద్దేశ్యముతోనే ఏర్పాటులగుచున్నవి నాయభిప్రాయము. పరిధ్రుమన మండేళములో గోవాని మండలందు రాజమహేంద్రవరమున విశేషార్థని హాస్యసంబంధి అను ప్రతికలు సంస్కరణోద్ద్యమమునకు ఆధారములుగావలెజేయు మొదటిది. వీనికి మూలపురుషుడు కంగుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు.

వీరేశలింగముగారు రాజకీయ సాంఘికసంస్కారములకు ప్రథమాచార్యుడు. ఈయన కొందఱు అనుచూసభావులకు

కొన్ని కళంకముల నాపాదించిరి కాని యవి కల్లలని నిరూపించబడినవి. పరిపంచములో కళంకరహిత లెక్కనలేదు. చంద్రుని వరు సములము కళంకముగలరు. అట్టిస్థితిలో మానవమాతృగిరు కళంకములుండుటంత వింతగాదు. దీనినిబట్టి ఆయనకీరికి ఆయననేరకు భంగము చేయరాదు.

మనలో సంస్కరణ కొన్ని లోపములకు చేయుటచేత సంస్కరణోద్ద్యమము కావలసివంత అభివృద్ధికి రాలేదు. ముఖ్యముగా వితంతువివాహములలో పెళ్ళిదోషములు గానించుచున్నవి. (తేపు-తేపు అను కేకలు) అంతట ఉపన్యాసములు కోపముతో లోకములు గలవు గలవు గలవు అని యొగెల్లి చెప్పిరి. (తేపు తేపు అను కేకలు) ఈ విధముగా తులకాలయ్య అలబడి జరిగినది. దోషములు లేకుండ నే యుద్ద్యమమును నుండదు. వితంతువాహములందు సయితము కొన్ని దోషములుండవచ్చును.

సంస్కరణము జనుపరిధము గాంచుటకు నీతి ప్రధానము. కొందఱు కొన్ని సంస్కరణములను తెల్లవాం ననుకరించలేనవి అవిధముగా మార్చలేనవి కొలచుచున్నారు. అవి మంచిది కాదు. హిందూసంఘమును పాడుజేయవలెనని పలువురు పరుతెత్తుట ప్రయత్నించిరి కాని పాడుకాలేదు. కావున హిందూమతగర్భమునం దెవో కొన్ని యుత్సవప్రదర్శనములు గర్భములై యుండుటబట్టియే యెంతయంది యెన్ని విధములను జేయ సమకట్టెను చరిత్రలేదు.

మనలో నిష్పక్షిష్టుడు కొందఱు ప్రాప్తాబ్జులను దూషించుచున్నారు. మధురలో జరిగిన సంస్కరణాధ్యక్షులగు యొక మొదటియారు హిందూసంఘమును యాదృష్ట్యాని యొక గోపురమునకు (పిరమిడ్డు)బోల్చి గోపురముయొక్క అగ్రమున (బ్రాహ్మణులను క్రమముగా క్రిందికి రావలెనని తీర్మానింప, వైశ్య, శూద్రులు కడపట నీచబాతులుగా నేర్పడియున్నారు. నైసున్న బ్రాహ్మణులు అగ్రమునండి క్రిందివారిని నగ్గదొక్కచున్నారు అని చెప్పిరి. అది చాల పొరబాటు అది చాల పొరబాటు.

హిందూనాగరకత యంతయు బ్రాహ్మణులయందు ఆధారపడి యున్నది. అయితే యిప్పుడు బ్రాహ్మణులని చెప్పదగినవారు మిగుల అరుదుగానున్నారు. పూర్వము బ్రాహ్మణేతరలు వయితము బ్రాహ్మణులగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. విశ్వామిత్రుడు వాల్మీకి బ్రాహ్మణేతర లైనను గుణకర్మలరలు బ్రాహ్మణులైరి.

మనలో వివిధశాఖలు బ్రేలివలెవి. ఇట్టియంతఃశాఖలలో భేదములను బోగొట్టుకొనవలెను. “ఉట్టి కెక్కలేనమ్మ స్వర్గమెట్లెక్కును” కావున యట్టిశాఖలే యేకముగా నుండలేనట్లు భారతకర్మములోని బాతులన్నియు నేకము కాకలెనని కొరు టంత సమంజసముకాదు. ఒక్కబాతిగా పరిగణింపవలెనని నది అందఱు బ్రాహ్మణులుగానే యుండవలెనని నాయుద్దేశ్యము. ఆర్యసమాజము ప్రతిభాతివారికి జండ్రియలను చేసి బ్రాహ్మణులుగా చేయుచున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీతలో గుణకర్మమును బట్టి వాల్లు వర్ణములగా జేసికొని చెప్పెను. నా అభిప్రాయ మేమనగా గుణకర్మమేవేదాదు క్రింది వర్ణములలో నున్నను బ్రాహ్మణుడే. మాలవాడైనను గుణగంతుడైనచో పాదపూజార్హుడు జగద్గురువగు శంకరుడు మార్గమధ్యమున నొకమూలవానిని గలసికొన్నప్పుడు దూరముగ భోలిగిపోయెనట. అప్పుడు మాలవాడు ఆ యాదు మీరు విద్యాధురీణులు, మహాయోగులు. మీరే ఇట్లుచేయుట తమనా? అని చెప్పెను. అంతట శంకరుడు వాని నుగుణగంతుడై మేముగొని వానిని మిగుల సన్మానించెను.

బ్రాహ్మణులలో గుర్వార్థము పెక్కుమంది గలరు. కాన వారిని బ్రాహ్మణులని చెప్పకగడు బ్రాహ్మణుడు దయా, సత్య, శాంతియు గలిగియుండవలెను. అట్టివాడే నిజమైన బ్రాహ్మణుడు.

మన ధర్మములలో అహింసాధర్మము అగ్రస్థానము నలంకరించుచున్నది. బుద్ధుడే అహింసాధర్మమును లోకమున తటను చాలెను. నాటినుండి మనలో వలల భక్షణము మిగుల హియమని దూష్యమని పరిగణింపబడినది. సంస్కరణము బాతీయతననుసరించి యుండినబలుపరిధముగను, సంస్కరణము కేవలము యొక్తిప్రధానముగా నుండకూడదు. సంఘము

మాన్యుడెంచుచుండ సంఘాన్ని తిరిగి పునఃసాచకము. మార్పులు ఆనినండినాడ జరుగుచునే యున్నవి. కావున మాన్యులు ఆ కళ్యణములు అట్లు చేయవలె భర్తృజ్ఞులు.

శ్రీ నదా గృహమండే యుండవలసివట్టున్నది. భార్య కేవలము కంటకతైలని కొండటియభిప్రాయము. భార్యభర్త చేయు ప్రతిపనిలోను సుంతివలె సలహా నియ్యవలెనని యున్నది. అట్టిసలహా నియ్యుటకు మంచిభావ మావశ్యకము. దీనినిబట్టి శ్రీకి సకలవిద్యలు ఆవశ్యకమని చెప్పకతప్పదు. గార్గి జనకుని కొలువులో వేవార విషయములను చర్చించెనట. పూర్వము మనశ్రీలు ఉన్నతవిద్యకు అర్హులైనట్లు దీనినిబట్టి స్పష్టమగుచున్నది.

శ్రీకి వైద్యవిద్య ముఖ్యకళ్యణము. శ్రీలకు సంభవించు వివిధబాధ్యములను సిగ్గునిడివి పురుషులతో చెప్పకొనుటకు సిగ్గుపడుచున్నారు. ఆందువలన శ్రీవైద్యము ముఖ్యకళ్యణమని వేఱుగ చెప్పవలసినదే. మనశ్రీలకు ముఖ్యముగా వైద్యవిద్య గలవలెను. ఈ విషయమై మన మండలములో మిషనువారు చేయుపని వర్తనాతీతము. అయితే వారు వారివలెను బోధించుచునవి కొందఱు ఆక్షేపించుచున్నారు. కాని వారందుకై యాదేశము వచ్చినప్పుడు అట్లుచూసవలసి మంచిదికాదు. హిందూశాస్త్రములలో శ్రీ తప్పక వివాహము చేసికొనవలెనని నిబంధన కలదు. అట్టి నిబంధన యుండుటచే శ్రీలు ఉన్నతవిద్యను అర్జించుటకు అనకాశములు గలుగుట లేదు. పూర్వము యోగినిలున్నట్లున్నది. గార్గి బ్రహ్మచారి జీగా నున్నట్లున్నది. వివాహ మక్కరలేననగా ప్రామ్మ్యలోని వివాహములు చేసికొనక స్వేచ్ఛగా తిరుగు స్వాతంత్ర్యముల వలె నుండవలెనని నా అభిప్రాయముకాదని వేంకటప్పయ్య గారు తమ యువవాసమును ముగించిరి.

తిరుగ సభ మధ్యాహ్నము ముగిసిన గంటలకు సమావేశమయి తీర్మానములు జరిగినవి.

తీర్మానములు

శ్రీసంఘాభివృద్ధి కెక్కుర పాటుపడి వారికొరకు వాపట్ల పురుషులందు యువతీ విద్యాలయములను నెలకొల్పి కీర్తిశేఖరైన శ్రీమతి చోరగుడి సీతమ్మగారి యకాల మరణమునకు సభ వారెల్లరు మిక్కిలి చింతించుచు వారి సామర్థ్యా తిని సీతమ్మగారి కుటుంబమునకు దెలుపుటకు ప్రథమమున నొక తీర్మానము అభ్యుత్పన్నమై సుపకాశించ బడెను. తదనంతరము సభ్యులందఱు నిలవబడి తమ పూర్ణాంగీకారమును తెలిపిరి.

అనంతరము ఇక ముందు గుంటూరు మండల సంఘసంస్కరణ మహాసభ యకు వేకును మార్చి గుంటూరు మండల హిందూ సంస్కరణ మహాసభ అని పేరు మంతుటకు మరొక తీర్మానము అభ్యుత్పన్నమై సుపకాశించబడి సర్వాంగీకారము బడసి ఆమోదింపబడినది.

కన్యాకరకులములు హిందూసంఘమునకు వెంకటాచలములయే వానిని పూర్తిగా నిరసించిగాని మన సంఘము వృద్ధికి రావలసిన కర్గసాలెము వారామధ్యగాక తీర్మానము నుపసాదించిరి. శవగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారు వారిని ఆమోదించిరి.

బాల్య, వృద్ధివాహముల నిరసించవలయుననియు, రజస్వలావివాహములకు పోర్తాహ మొసగుట మునని బారిష్టరు నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు తీర్మానము నుపసాదించిరి. వి. వరసింగరావుగారు దీని నామోదించిరి. కనుపల్లి మార్కండేయశర్మ, వేదాంతము శ్రీరామశాస్త్రిగారు, అలి బాల్య, రజస్వలా వివాహముల నిరసించుట మంచిదిగాదని వ్యతిరేకముగా మాటలాడిరి. గాగేశ్వరము మందరముగారు యొక్తియుక్తముగ వ్యతిరేకబలకు జవాబు చెప్పయ, తీర్మానము నామోదించిరి. పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు, రజస్వలా వివాహములు చేసికొనువారికి, సంఘమునేమాత్రము కష్టములు పెట్టుకుండ నుండవలయు నని యొక సవరణ నుపసాదించిరి. వ్యాపతి మామయ్యగారు దీనిని ఆమోదించిరి. చిల్లరి7 శ్రీవాసరావుగారి సవరణకు వ్యతిరేకముగా మాటలాడిరి రామరాజు చెంచురామయ్యగారు, ఘరికొండరు దీని నామోదించుచు మాటలాడిరి. అంత ఆంజనేయులుగారు వ్యతిరేకబలకు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చిరి. 29 ఖర సవరణ సంగీకరించిరి. తక్కుముంది సభ్యులు వ్యతిరేకముగా మాటలాడిరి. బహుజన ఆమోదమువలన సవరణ అంగీకరింపబడినది.

హిందూమతమునుండి, ఆర్యమతమునందు చేరి, తిరుగ స్వయంకములో జేర నక్షేపించువారిని తిరుగ మరణమంద చేర్చుకొనుటకు, పాలపర్తి రామమూర్తి గారి రొకతీర్మానము పాదించిరి. రామరాజు చెంచురామయ్యగారు దీనిని బలపరిచిరి.

గుంటూరు మండల సభ

తీర్మానములు

XXVIII

గుంటూరు మునిసిపాలిటీ సభ్యుల సంఖ్యకు 24 వరకు పెంచించి అందులో 18 మంది పులిజ్ లెన్సు కొనుగట్టుల అధికారము కలగజేయుటకును మునిసిపాలిటీకి 4 వార్డులనుండి ఆకవాల్లులుగా మార్పుటకును ప్రభుత్వమువారి సభవారు గోరుచున్నారు.

తెనాలి మునిసిపాలిటీకి వైద్యమును ఎన్నుకొను సభి కారమును వెంటనే దయచేయవలయుననియు ఇవరకున్న ఎన్నికతో పూర్తిచేయవలసిన 5 మెంబర్లను యీసంవత్సరముననే ఎన్నికలకు యేర్పాటు చేయవలయుననియు ప్రభుత్వమువారి సభవారు గోరుచున్నారు.

XXIX

గాంధీ-యెక్-ఎయిసు కోడ్డులో వెనకబడియున్న వారియందు భోగములమువారినికూడ చేర్చింది సగము జీతమువీడ విద్య గరవించవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

ఉమ్మడి చుక్కంటి గారు

ఆ! వాసరి వరసింహులు గారు.

వాళ్లు మునిసిపాలిటీ చేయవలసిందని కోరిన తీర్మానమును గురించి చెయరాదుయ్యగారు మచ్చటించుడు తెనాలి మునిసిపాలిటీకి అయినయెడల ఎక్కువ సౌకర్యములు గలగు ననియు స్వపరిపాలనకు నిది ప్రభుత్వ సోపానముగా నుండు ననియు చెప్పిరి.

ఈవారి ఉప్పులూరి వేకటప్పయ్యగారు తెనాలి మునిసిపాలిటీకి వైద్యము పెక్కుకొను అధికారముండవలయునని కోరిరి.

దేశరాజు వామయంతరావుగారు వాళ్లు మునిసిపాలిటీ విషయమై చెయరాదుయ్యగారు చెప్పినవిషయములను ఖండించుచు వాళ్లు మునిసిపాలిటీచేయవలసిన పట్టణముకాదనిచెప్పిరి.

పిదప మిట్టవొడ్డి నువ్వురావుగారు కూడ వాళ్లు మునిసిపాలిటీగా చేయుట ఆనవసరమని పెక్కు దృష్టాంతముల చూపుచు మచ్చటించిరి.

వా! కిరవాడుయ్యగారు మునిసిపాలిటీ కావలెనని కోరిరి. వో! వేంకటాద్రిగా డిల్లు చెప్పిరి.

మునిసిపాలిటీ అయిన మనకు స్వార్థాత్రి యున్నది. మనము స్వపరిపాలనము, వంచాయితీలు గోరుచున్నాము. ఖచ్చ ఎక్కువరకునని మానుకొనుట వారుండ లేదు.

తీర్మానమును గురించి వోట్లుజేయగా ఎక్కువమంది వాళ్లు మునిసిపాలిటీ అక్కలేదని తమయభిప్రాయ విచ్చిరి.

కొనకరుల బాలారావు తక్కువజాతుల కిట్టిలో శిర్పి నగము జీతమువీడనే విద్యగలవరలె నను తీర్మానమును ఎం. ముక్కంటిగారు (వేళ్ళవలబాదు) ఉపపాదించిరి. దీనినే వరసింహులుగారు బలపరిచిరి. ఇది అందటి అంగీకారమును బడసెను.

మండలసభకు మునిసిపల్ కమిషనరు లేవల్లో జనవరల నీవని పాతూరి అప్పయ్యగారు కోరగా గొల్లపూడి సీతారావు కాశ్రీగారు బలపరిచిరి.

ఈవారి బరిజేట్ల డిప్యూటీ కమిషనరుగారు అధ్యక్షురైన గూర్చి పద్యములను జదివిరి. ఇంతటితో సభ సాంకేతికముగిసింది.

మండలరాజకీయ సభకు ముగింపునకు వెచ్చుచు అధ్యక్షులు రామచంద్రరావు పంతులుగారు, జాతీయరాజకీయ కృత సలహా చెప్పిరి. జాతీయ రాష్ట్రీయమహాసభలలో దేశీయముచేసిన తీర్మానములు మండలసభలలోను మంగీకరింపవలయునని వారు కోరిరి. ఇందుకుగురించి ఆనేక భేదాభిప్రాయములు గలవు కాని వానినితప్పక అంగీకరింపవలయునని తమ అభిప్రాయములనిరి. ఇందులకు వైగొప్పవరల గౌరవము జరులకు వాగుగా దెలియును. మండలరాజకీయ సభయందు ఆనేక ఆవరణములను తీర్మానములు దొరతనమువారికి నిజమిందుట అంగీకరింపబడినది. అందు రయితుల కష్టస్థులగుట గురించి చేయబడిన తీర్మానములు మనము ముఖ్యముగా గమనింపవలయును. దొరతనపు టిడ్డకారులు ఈ విషయముల గురించి తప్పుక యొందించ ప్రార్థితులు. నేను సయితము చేయగలసాత మించువిషయమున నిర్వహించగలదని వాగ్దాసము వా సోదర రయితులకు చేయుచున్నాను. వాళోరము అవారోగ్యముగా నున్నను, కొన్ని అనివార్యములు వారాకు సంబంధించుచున్నను, వానెవరే

కృతకృత్యుడయినందుల కొరతము సంతసించుచున్నాడను. రయితులందరు తమ కష్టముల తొలగా నుండల సంఘముల వారికి దొలుపుచుండ వలయును. నై సంఘములవారు తమ కష్టకొంది తమసోదరరయితులకు సాయము చేయుటకు వారి కష్టస్థులకు దొరతనమువారికి తెలుపుచుండ వలయును. దొరతనమువారు జిల్లాసంఘమువారి ప్రాతినిధ్యమును సంగీకరించుటలేదని తెలియుచున్నది. ఇదియెంతయు విచారకరము. జిల్లాసంఘ మొకరిగారు. సర్వజనులది. వారిమొరలు వివక బోయినయెడల మరి ఎవరివి విందురు? దొరతనమువారు జిల్లా సంఘమువారి ప్రాతినిధ్యము సంగీకరించుటకు కోరుచున్నాను. ఈసభలో రయితులు ఇతరులకన్నను పెక్కుగ జోక్యము కలగజేసికొని సభానిర్వహణమునకు సాయము చేసిండుటకు వందనీయును. ఇంకను వారు విద్యావంతులు. ప్రజాశీలితములగా పెక్కువరని చేయుదురని కోరుచున్నాను. జిల్లాసంఘమువారు తమయదర్శకుల ప్రజలకు వాగుగా దెలిపి వారికష్టముల విందురని మరల నోకసారి కోరి విరమించుచున్నామనిరి.

భేదాచలము తొలగా నున్నాడెనుండి, ఒక విధే ఖర డిల్లు 25వలేసి మా పేర వాగ్మయమున్నాడు: — 9 లేసి మంగళవారం రాత్రి 11 గంటల ప్రాంతమునందు నుమాకు 20, 25 నుండి బండిపోటు దొంగలు తుపాకులు మున్నగు ఆయుధములతో ఆకస్మాత్తుగ కొనగళ్ల బుచ్చయ్యగారి యొంటిలో సింహద్వాము మున్నగు తలుపులు బద్దలుగొట్టి క్రమేణంబి ఇకత పట్టెలు వగులగొట్టి 2488 గుర్రపు కాసులను 82 రాజీకాసులను 27 అరకాసులను నుమాకు 12000 రూపాయల వెండి బంగారపు వస్తులను దోచుకొనిపోయిరి. బంగారు కంటెలు, కాసులకేర్లు, కాసులు, పట్టెలు, ముగుగుల జతలు, తోడాలజతలు, ఉంగరములు మొదలయిన వస్తువులను వెండి పట్టెలు చెంబులు తోడాల, గొలుసులు, వెండిమక్కలు మొదలగు సామానును రు.2000 వై చిల్లరకాసులను ఎక్కుకొని పోయినారు. పోలీసువారు సంగతినందర్శకులను దియ్యపు చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు ఆచూకీ లేలేదు. దొంగలీప్రాంతము వాగ్దా కనకదత్తు. వారు తెజవాడ దాటి వెళ్లిపోయినట్లు పు కావవడినది. బండిపోటు దొంగలపుడు వారు ముట్టాడినమాటలు యావగనందెను. ఈ ప్రాంతములమాట పోలికెను. దొంగలు దగవెట్టిపోయిన ఆయుధములు కూడ నీ ప్రాంతములవిగళ్ల కను వడుటలేదు. ఇటీవల మా ప్రాంతములందు బండిపోట్లు జరుగుటలేదు. అట్టిస్థితిలో దొంగలు ఆకస్మాత్తుగ ఆర్ధరాత్రికల్ వచ్చినది. తుపాకులు కేల్పిరి. నడినెలతో రాళ్లుకొరిగిరి. కిక్కురమనిన చువీజేయుదుమని భయపెట్టిరి. గ్రామస్థులు నిరాశుధులగుటవలన నేమియు సాహాయ్యము చేయలేక పోయిరి. దొంగలు తప్పించుకొని పారిపోయిరి.

అశ్వశయన దొంగతనము: — కవచిన శనివారం సాయంత్రము రాజుపేటద్రవరమునకు చేరియున్న కొటి లింగశ్రీశ్రీయొద్ద నొక యశ్వశయన దొంగతనము జరిగినదని దేశమంత ప్రాముఖ్యము. అశ్వశయనదొంగల పెద్దసభ్యులుగా నొక ప్రాంతానివాసము జరుగుచుండెను. వక్రము క్రక్క కాపురమున్న నుమాకు 22 సంవత్సరముల వయస్సు గల వైశ్యశ్రీ సక్రమంకంకు వయిన వయ్యచుండ దీపములు పెట్టు సయము అన ననగా నుమాకు 7 గంటలకే ముగ్గురు దొంగ లామెను బట్టుకొని నోయమానీ సమావయందలి కలక యడతులంక కిచ్చుకొని పోయిరియను, నంతట వామెయేదో పెరియెలుపులకు వెండివారును, ముట్టక్రక్కవారమున వచ్చి టికి పోయిరియను, నంతలో వారొంగలప్పుడె నుమాకు రు.400 ల వెలగలకంటె, దోరులను దొంగిలించి పారి పోయిరియను తెలియుచున్నది. ఈసందర్భమున కొంత పోలీసు విచారణ జరిగి యేకారణముననో నిలిచిపోయెనని వినుచున్నాము. అశ్రీ, దొంగలందొకరి వాయుప్రక్కయిషిగ గుర్తించి నదనుచున్నాడు. ఇంకొకరకు యభాగము గలదో పోలీసు వారు విచారించి దొంగతనము పట్టుకొనవలెనని కోరుచున్నాము. కొంచెమించుమించుగ పట్టవలెను తుండలకొలది మతస్థులు గల బహిరంగస్థలములలో దొంగతనము జరుగుటకంటె వాళ్ళు ర్యములేదు. ఇట్టిదొంగతనము పట్టుబడక పోవుటకంటె పెక్కుగ యవమానముండనేను గనుక పోలీసువారిని విమర్శించున శ్రద్ధతో బరిచేయగలరని నమ్ముచున్నాము.

గోదావరిలో మునిసిపాలిటీ: — ఇటీవల రాజుపేటద్రవరము ప్రాంతములలో నొక నుచేయగారిపుత్రుడు 15 సంవత్సరములవాడు గోదావరిలో బిడవై నీడపోయి బిడవోగ నీటముగి జలతరణము గాంచెను. ఈతడిపట్టణమున 4 వ ఫారములో చదువుకొనచున్న బొంబేలీ విద్యార్థి.

త్రాగుడు, మున్నగు దురభ్యాసములు యాపు మానీ పోయిన గాని సంఘము వృద్ధిలోనికి వాజులదనియు కాన సంఘము వీనిని సంస్కరించవలసినదనియు, చాలకర్త వర సింహముగారొక తీర్మానమువహించిరి. పాలకర్త రామ మూర్తిగారు దీని వామోదించిరి.

హిందూజాతీయ పండుగలు, నూతన మార్గముల నను సరించి సంవత్సరాంతమున వాచించవలయునని, వెద్దిభోట్ల లక్ష్మీ వరసింహులు పంతులుగారు తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. వరసింహులుగారు, భారతీయయోధుల బలపరాక్రమముల తెలియజేప్పి వాగ్దాముల సృరించుటకు జాతీయ గండుగలే ఆధారములని చెప్పిరి. కోన సీతారావుగారు దీనిని వామోదించిరి. మిట్టవొడ్డి కృష్ణారావు పంతులు గారు దీని వామోదించుచు, జాతీయ పండుగల యావత్కళతలు, ఇందులకు గాను, బందరులోని ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలవారు చేయుచున్న ప్రాంతానములను దెలిపిరి. జాతీయ పండుగల వాచరణలోనికి దెచ్చిన గాని, జాతీయత మనలో సంకురింపబాలదనిరి. బరిజేట్ల రామకృష్ణయ్యగారు మాటలాడిరి. జాతీయ పండుగల విషయము జనలకెల్ల విశదముగా వెలుపుటకొకపుస్తకమును ప్రాసీయిచ్చెదమని కనుకర్త మార్కండేయశర్మగారు వాగ్దాసముచేసిరి. గరికపాటి నేతుమాధరరావుగారు శర్మగారు ప్రాసీయిచ్చు పుస్తకమును ఆచుప్రయించి రెండువేల గ్రంథముల నుచితముగా పంచివెట్టెదమని నుడిచిరి.

అధ్యక్షులు రామబహదరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు మండలసభల వాగ్దాసించుచు ప్రాసీయిచ్చుత్రమును చదివిరి.

వరసాపురము లాజుకాసంఘమువారి, విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారి పరిశ్రమలో కృతార్థులయిన శ్రీలను బోధవాధ్యన కాలలలో చేర్చుకొని వారి కవికాళ మొనంగవలెనని తీర్మానమును అధ్యక్షులు ఉపపాదించగ అందరిచే సంగీకరింపబడినది.

వాళ్లు పురమునందు కీర్తికేసులు చోగగుడి సీతమ్మగారిచే నెలకొల్పబడి జాతీయదర్శకుల నకుగురించి మనచేయుచున్నయంతటిద్యాలయమునకు దేశీయులందరు తగుసాయము చేయుటకు మరొక తీర్మానము గామరాజు చెంచు రామయ్యగారిచే నుపపాదించబడినది. దొరగుడి వేంకటాద్రిపంతులుగారు నై తీర్మానము వామోదించుచు తీర్మానమును ఊరక చేయుట కాక ఆచరణలో వెట్టుట ప్రధానకార్యమని చెప్పి అటు ఆచరణలో వెట్టువానిలో నిదియొకటిగ నుండవలె నని చెప్పిరి.

క్రీమతి భూమంబు గారు శ్రీలక్ష్మీవచ్చును గురించి ప్రాసీన పద్యము నొక దానిని చదివిరి. ఆ విద్యాలయము పూర్తిగా శ్రీలక్ష్మీ యాజమాన్యము క్రిందనే జరుగుచున్నదయ్యు, సంపదన శ్రీలక్ష్మీమాతక ప్రాసీనమార్గముల నకునంది జనవబడుచున్నదని, దేశీయులెల్ల తగిన సాయము చేయవలయుననిరి. చోరగుడి వేంకటాద్రిపంతులుగారు దొరతనమువారు తమ తమ విద్యాలయములకు కేలూర యొసగెదమని చెప్పించుటకు వందనమును సమర్పించిరి.

కనకపల్లి రామస్వామిరత్నగారును దీనివిషయమెంచుచుచుంటిరి.

డిల్లలమర్రి అంజనేయులుగారు ఊరకమాటలు చెప్పక విద్యాలయమునకు సాయముచేయుట గొప్పయని చెప్పి, వరునైగు యాప్యముల విరాళముగా నొసంగిరి. అధ్యక్షులుపది యాప్యముల నొసంగిరి. ఇంకను సభ్యులు ఏబదిరూపాయలకు వైగా సభలోనే విరాళములుగా నొసంగిరి.

చల్లా శేషగిరిరావుగారు, విదేశములకువెళ్లి విద్యనభ్యసించి వచ్చినవారిని ప్రోత్సహిత్తుచేసే సంఘములో చేర్చుకొనవలయునని యింకొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. వ్యాపతి వారాహుణరావు గారు, దీని వామోదించిరి.

మాధవవెద్ది కాలిదాసు గారు “ప్రాంతానిత్రయ చేయవలెందగనే వారిని, సంఘములోనికి చేర్చుకొనవచ్చు”ని యొక సవరణ నుపపాదించిరి. అందరు దీని సంగీకరించిరి. కాని కొందముది శ్రీరాములుగారు దిగ విదేశములకు వెళ్ళిన విద్యార్థులకు తప్పక ప్రాంతానిత్రయతో సంఘమునందు చేర్చుకొనవలయునని మరొక సవరణ నుపపాదించిరి కర్లపాలెపు వారాహుణరావుగారు శ్రీరాములుగారి సవరణ వామోదించిరి. కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగారును సవరణను బలపరిచిరి. బహుజన ఆయోదములన శ్రీరాములుగారి సవరణ ఆమోదించబడినది.

విషయానుక్రమణిక.

శ్రీరామాయణము	2
జుకతిత్తికథ (చవలత్తి)	8
గుంటూరు మండల సంఘ సంస్కరణసభ	4
గుంటూరు మండలసభ తీర్మానములు	5
క్రడానన్యాయము	
ఇది రాజనీతియా?	6
బిల్లు, స్థానికతార్తము	7
బనోరా నుహాసంగ్రామము	
నిత్యకల్యాణవార్తలు	8-9
తేజయ తంత్రీవార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 30-వ తేది

మంగళవారము.

ఇది రాజనీతియా?

ఆంగ్ల ప్రభుత్వంలో నిటీవల విమర్శకులవచ్చిన ఇండియా ప్రభుత్వశాసనమును బొంబయిలో విమర్శించుచు సుప్రసిద్ధులైన సర్. నారాయణరావు చంద్రావర్మగారు చేసిన యుపన్యాస మత్యచ్ఛుతధోరణి కలదిగా నున్నది. బర్మావ్యాపార సంఘమువారు ఆక్షేపించిన విషయమునే చంద్రావర్మగారు ఆక్షేపించి ఈనూతనమగు మార్పున కాధారమైన చరిత్ర చెప్పకొనివచ్చినారు. 1859 వ సంవత్సరమున కన్నడము జిల్లాభూమి సర్వేవ్యాయోగ మనబడు వ్యాజ్యముక్కటి జరిగెను అందులో కన్నడము జిల్లాలోని రైతులు వాదులు. ప్రభుత్వమువారు ప్రతివాదులు. ప్రభుత్వమువారు భూమికిస్తు హెచ్చించుటకు ప్రయత్నపడిరి. రైతులు ప్రభుత్వమువారికి అట్లు హెచ్చించుటకు అధికారము లేదని వాదించిరి. ఆజిల్లాటిప్రస్తుతాను స్వాధీనమునుండి ఈస్టిండియా కంపెనీవారి స్వాధీనమునకు వచ్చినప్పుడు సర్ థామసు మన్రోగారు రైతులను పిలుచుకొనివచ్చి భూము లిచ్చి శిస్తు హెచ్చించుట లేదని వాగ్దానము చేసిరట! ఇట్టి వాగ్దానమే చేయనియెడల టిప్పుసుల్తానురాజ్యము నుండి వెడలిపోయిన వారు మరల వచ్చి చేరుట సంభవించి యుండదు. అందుచేత మన్రోవాగ్దానము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు నడుచుకొనవలసినదియు శిస్తు ఎక్కువచేయకూడదనియు రైతులు వ్యాజ్యము వేసిరి. బొంబయి ఉత్తమ న్యాయస్థానమువారు ఈ వ్యాజ్యములను విచారించిరి. అప్పుడు అధ్యక్షత వహించిన న్యాయమూర్తుల తీర్మానమున రెండు ముఖ్యవిషయములు స్పష్టములయ్యెను. రైతులు ప్రభుత్వమువారిమీద ఇట్టి వ్యాజ్యములు లేవచ్చు ననుట మొదటియంశము. ఇది రైతుల కనుకూలపక్షము. సర్ థామసు మన్రోగారు చెప్పినమాటలు ఈస్టు ఇండియాకంపెనీవారి డైరెక్టరుల యామోదమును బడసియుండలేదు కావున ఆవాగ్దానము వాగ్దానముగా పరిగణించుటకు ఏలులేదనుట రెండవవాదము. ఇది రైతులకు ప్రతికూలమే యైనను మరియొక

విధముగా ను పయోగకర మయ్యెనని మాత్రము చెప్పక తప్పదు. భూమికిస్తు ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు రైతుల యొక్కయు పరస్పరసమాధానముపై నాధారపడిన దని దీనివలన తెల్లమయ్యెను. ఈరీతిగా ఈకన్నడముభూమి సర్వేవ్యాయోగము మూలకముగా ప్రజ ప్రభుత్వమువారిపై న్యాయస్థానములో వ్యాయోగము లేవచ్చుననియు ప్రభుత్వమువారు తమ కిష్టము వచ్చినట్లు శిస్తును పెంచుటకు ఏలులేదనియు నిర్ణయమయ్యెను ముఖ్యముగా ఈ రెండవ నిర్ణయము ప్రభుత్వమువారికి రుచికరముగా నుండలేదు. అందుచేత రెవిన్యూ సెటిల్మెంటుల వలనను ప్రభుత్వమువారే భూమికి సర్వభూమిదులను సిద్ధాంతము వలనను కలుగు విభేదములు కొద్దైన కేక్కనియరాదని రివిన్యూ అధికారశాసన మను నొకక్రొత్త శాసనమును ప్రభుత్వమువారు తరువాత నుకరకమించిరి. అప్పుడు దానిపై తీక్షణమైన విమర్శనలును ఆందోళనలును జరిగెనట. ఇండియా ట్రెజ్యురీ పత్రికయు బొంబయి గెజెట్టును నిర్భయముగా వ్రాసెనట! ఇది నిరంకుశత్వమునకు శాసనాంగీకార మిచ్చుచున్న దని కన్నడజిల్లాభూమి సర్వేవ్యాయోగమును విచారించిన న్యాయమూర్తియే దిట్టముగా వ్రాసెనట! ముందున కింకను ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును నాచికొనుట కిది ప్రథమ సాహసమని దేశమంతయు మొరపెట్టుకొనెనట! అయిన నేమిఫలము? నాడు ఆశాసనము తప్పులేదు నాటి జ్యోతిషము నేటికి 45 సంవత్సరములకు నిజమైనది. ప్రభుత్వాధికారుల నిరంకుశ తీర్మానముల యెడల ప్రజలకు గల స్వల్పస్వాతంత్ర్యమును గూడ నేటి యిండియా ప్రభుత్వపు బిల్లులోని క్రొత్తసవరణ మింగి వేయుచున్నదని చంద్రావర్మగారు చక్కగా నిరూపించినారు. అందుమీదట వారడిగిన ప్రశ్నలు బహున్యాయము లనుటకు సందియమేమైన నుండగలదా? నాడు అంత గండరగోళమునకు తావిచ్చిన శాసనవ్యాపనము వివాదాంశము కాదని ఎవ్వరనగలరు? సామ్రాజ్యము మహా యుద్ధవృద్ధ్యమున నున్నది గదా? వివాదాంశములను చర్చకు తేహాడదని పలు ప్రక్కల నుండి ఎల్లరకును బుద్ధి గరవబడు చున్నదే? ఇది యా యిట్టి సవరణకు కాలము? ఆ ఈస్టిండియా కంపెనీకి వారసుదారులే నేటి ప్రభుత్వమువారు. అప్పటి శాసనము లిప్పటికి వచ్చియున్నవి. ఇక్టోరియా మహారాజ్ఞిగారి ప్రకటనముచే దృఢపడి యున్నవి ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రజయొక్క ప్రాచీనపు హక్కును మార్చివైచి పోగొట్టుటకు అన్నిరూచారములను అన్ని వాగ్దానములను భంగము చేయుటకు ప్రస్తుతనిమేషము తరుణము కాజాలదు. ఇంత ప్రాస్వదృష్టితో శాసన సంస్కరములను తలపెట్టి ప్రభుత్వవారిని సర్ చంద్రావర్మగారు ఇదియేనా మీరాజనీతి యని ప్రశ్నించుట మాకుం జూడ వారి ధైర్యమును మాత్రమే గాక వారి చక్కటి వివేకమును గూడ వ్యక్తపరుచుచున్నది. ఇంతటియనుభవజ్ఞులు అభిప్రాయ మిచ్చిన తరువాత ఇంతటి హైందవ ప్రకసిధి ప్రభుత్వవారి కార్యక్రమమును ఖండించినపిదప ఇంకను మన ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయ

మున ప్రభుత్వవారిని హెచ్చరింపక యుండురని నమ్మజాలము. వల్లునుఫ్డు ప్రభుత్వగారు హైందవ భూమిలో నీశాసనమునెడల కలిగి యుండు తీవ్రభేదాభిప్రాయమును ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలకు తెలిపి హైందవభూమికి సాదిగ్ధసమయమున నన్యాయము కలుగకుండ కాపాడి హైందవభూమి కృతజ్ఞతకు పాత్రు లగుదురు గాక యని నమ్ముచున్నాము

యుద్ధస్థితి.

యుద్ధమును గురించిన యిటీవలి వార్తలు మరల పశ్చిమరంగము ప్రముఖమగుటచే తెలియజేసినవి. అధికారయుత మైన యొకానొక ఫ్రెంచి వార్తను అనుసరించియే పశ్చిమరంగమున నిడివంకు ప్రబలియుండిన స్వల్పసమరములు తీరిపోయి మహాసమరము మైఖులకొలది పొడువున జరుగునట్టిది ప్రారంభమగుట వినవచ్చెను. వర్ధనువద్ద పడునైదుమైఖుల ముఖ మేర్పడిన దనియు జర్మనీవారు మహా సాహసమున తలవడుచున్నారనియు ఇప్పటి యాయుద్ధపు ఫలముమీదనే మొదటి సమస్య ఆధారపడగలదనియు మొదలగు వార్తలును విశేషముగా వర్ణింపబడినవి. ఇంతేకాక జర్మనీ ఈ పర్యాయము వర్ధనువద్ద సొకులయగు పోరాటమును పెట్టుట స్వతంత్రముగా నాలోచించి చేసినపని కాదనియు జనరలు జోఫ్రే, అనగా ఫ్రెంచివారి సేనాని, పన్నుగడలను వన్ని ఈ పర్యవసానమును సమకూర్చినా దనియు కొన్ని పత్రికలు వ్రాసినవి. ఎట్లైనను వర్ధనుప్రాంతములో జర్మనీ మరియొకతూరి కుంభవృష్టి కురిపించినరీతిని సైనికులను పటాలములు పటాలములుగా అసేకము లసేకములుగా కురిపించియుండుట నిజము. ఫ్రెంచిసైన్యములు యుక్తిపరు లగు నాయకుల యాజమాన్యమున కొంత చలించియు మరల తేరుకొనియుండుటయు నిజము. మహారథసమున జర్మనులు మహా పూహములను వన్ని క్యూమి వీరిను అడవిని, డునమంటుగోలను స్వాధీనముచేసికొనిరి. మార్తోమ వద్దను కొంత విజయమందిరి. కాని అచ్చటికి వారి యవస్థాంకబల మంతయు నుడిగిపోయినది. జర్మనులు విడిసిన బలంబులను తాకి ఛిన్నాభిన్నంబు కావించి క కావిత లొనర్చుచే కాక ఫ్రెంచికై తన బలంబును మాత్రము పోనాడుకొనక శత్రువుజేడి యడంగినపెటనే ఆతనిని వినుకకు పంపి వేయు మార్గమూలోచింపకలిగినది. 26 వ తేది వార్త యొక్కటి జర్మనుల హడావుడి వర్ధనువద్ద తగ్గిపోయినదని తెలియజేసెను. తరువాత ఫ్రెంచి సైన్యములు క్యూమివీరిను గ్రామపు తూర్పుభాగమును తీసికొనుట తెలియవచ్చెను. మార్తోముకడను ఫ్రెంచివారు జర్మనుల కందకములను పట్టుకొనుటయు వినవచ్చినది. జర్మనులు మార్తోముమీద చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు భగ్నములయినవి. ఫ్రెంచివారు క్రమక్రమముగా శత్రువు ఆక్రమించిన భాగములను తీసికొన నారంభించినారు. ఇప్పటికి జర్మనుల వర్ధను ప్రయత్నము నిలిచిపోయినదని నిష్కర్షగా చెప్పరాదు గాని చాలవరకు నిరోధిత మైనదనుట నిజము. మరల ప్రాతపాలయే వర్ధనువద్ద ప్రారంభమయినది. బ్రిటిషు ప్రస్థానములందు తావులలోను ఫ్రెంచి ప్రస్థానము లందు ఇతర ప్రాంతములలోను తెలియము మొదలు వర్ధను వరకును అచ్చటచ్చట సంచలనము కానవచ్చుచుండుటను బట్టి మహాయుద్ధమున కింకను నవకాళ

మున్ను దేమో యను సంజేహము కలుగుచున్నది. లాయకు జాబ్బిగారు కర్మకల సంఘములవారు విటుసనుజే యను కందుగను గూడ మానుకొన వలసినదని నొక్కికోరుటయు వారు కత్తాహముతో ననుకూల ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుటయు గమనిం పగా నన్ని పక్షములును మహాయుద్ధము చూపు మేరలో నున్నదని తలంచుచున్నారా యచునందే హము బలవత్తరము కావచ్చును. కాని వర్తక ఛాయనుబట్టి చూడగా నామహాయుద్ధ మింకను నింతత్వరలో దృష్టివశమున బడువను నాశి వోప లేదు. మే మిదివరకు సూచించినరీతిని యుద్ధప్రా బల్య మెల్లయును తూర్పుమధ్యధరాసముద్రప్రాంత మునకే మారునేమో యనుచున్న తే ఇంకను దోచు చున్నవి. 25,000 బల్లెరియలు గ్రీకు సరిహద్దును దాటి గ్రీసుభూమిలోని యొక కోటను స్వాధీనము చేసికొనినారట! ఆ కోటలో కని తీరిన వెంటనే గ్రీసునకు మరల్చి ఇచ్చునట్లు బల్లెయా జర్జనీలు సమాధానము నానియిచ్చినవట. కవాలాకు ఈ శాస్త్రముగా క్కాశి వర్తను జర్జనీలు బల్లెయ నులు సంచలనము కనుబరచు చున్నారట తుర్కీ రంగమువంకకు తిరిగినను తురుష్కులు సుమ్యా వారికి కాకనను ప్రాంతములలోను మోసలు ప్రాంతములలోను ఎదురుపడి నడచినట్లును సుమ్యా వారిచే తరుము గొట్ట బడినట్లును వార్త లున్నవి. అన్ని యం తేర్చి మొత్తముగా నాలోచింపగా ఇరువారులవారును పశ్చిమరంగ మున ఎక్కువవలెనే మహాయుద్ధమునకు తగినయా లోచన లొనర్చికొనుచున్నట్లును త్వరలో సంచ లనము కావచ్చునెడల తూర్పు మధ్యధరా సము ద్రప్రాంతముల కానరావలసి యున్నట్లును దోచక పోదు. పశ్చిమమున మహాయుద్ధము ప్రారంభ మయినదని యాలోచించుటకు మాత్రము తగినంత యాధారములేదు. ఇంకను నట్టి మహాయుద్ధము కొంతదూరములో నున్నదనియే యభిప్రాయపడ వలసియున్నది. అందులకే మిత్రమండలివారు ఇం కను నెచ్చటను తొణకక జాగ్రత్తగా సిద్ధపడుట యందే నిమగ్న లయి తుదవిజయంబునకు బునా దులు వైచుకొనుచున్నాడు.

డాక్టరు విల్సనుగారు—కాంతి

ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల ఉభయభాగము దా క్తరు విల్సనుగారు కొంతవిరుంచి యుపశ్వాస మొనర్చివారు. యుద్ధము దీర్ఘమై పైల ఎంతత్వలో నాగినన సంకటించి గదా యు భావము తమకు బలం తీరవలయున్నదట! ఆయన కాంతి సమకూరినయెడల ఆది కొంతవత్సరము కాశ్యోకాంతి గా నుండవలయునట! ఇక రాము లోకకాంతికి నేపథ్యగల ఏసంఘములో వైసను చేకలయం చెప్పయ లోకకాంతికి నత్య వసరముగా ఎల్లరును సంగీకరింపవలసిన వరకులను కొన్నిటిని చెప్పివారు. ఇది గమనింపదగియున్నది. ప్రతిజాతీయుల తనతన వకు ప్రభుత్వము నిర్వహించుకొనవచ్చును. స్వల్పరాష్ట్రములు గొప్పరాష్ట్రములతో సమానముగా ప్రభుత్వవేరవును సమాన గౌరవము నందగరియున్నది. స్వల్పభాషేతేతే సుదృఢమును ఎల్లకాంతిభంగంబును లోకమునసంపరాదు. సముద్రమార్గము సమానముగా ఎల్లరాష్ట్రములకు నుయోగము కావలెను. సం ఘులక్యతరేకము గాగాని, తగినగృహభివృద్ధికాని, లోకము నకు కారణములను పూర్తిగానికేదీకరింక కాని ఎన్నయకు యుద్ధ ముప్రకమింపకూడదు. ఈ తూర్పుములలో నొక్కదాని వైసను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారు విశేష మెదురుచెప్పుచు రని నమ్మ గలము. నిజముగా నిందులో ముఖ్యతమములను స్థాపించుట కే అంగ్ల ప్రభుత్వ మి యుద్ధము లో ని కి దిగుటయు నుపశిద్ధము. అంగ్లముగ్రోలును కొంత కాశ్యోక కాంతి సమ కూరు తరణ మేర్పడు తరకు కాంతిభిక్షంస రాహుడ దనియే ప్రకృష్టపు కాంతి ప్రకీం సల తిరస్కరించుచున్నాడు. డాక్టరు విల్సను గారి సిద్ధాంతములను బ్రిటిషురాజనీతిజ్ఞుల సిద్ధాంతములను నొక్కటియే యగుట సంగతులు కనిపెట్టిన వారికి సంకటిని గోచరము కాకపోదు.

సాంఘిక సంగతులు

తేపాలా ప్రకటనము.— దక్షిణాఫ్రికాను పోవల సిన మెయిలు తపాలము కొలంబోవద్ద ఆమెయిట్ల ప్రియమన కందజేయుటకు జూను 1 వ తేదీన సాచుంకాలము 4-45 గంటలకు కట్టి వేయబడును.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు — బ్రెయిలు సరు మైక తేదీ కచ్చియెడల ఇంగ్లీషు తపాలా చెక్కుతో 81 వ తేదీ బుధవారము గాను 8 గంటలకు బటువాదాకు సిద్ధముచేయబడును. ప్రిత్యేషుంయు ౪లవారి తపాలా 7-80 గంటలకు సిద్ధము చేయబడును.

కొత్త ఫిపు పెన్సిడెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారు.— ఎన్యూన ఫిపు పెన్సిడెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారున్న సి.వి.ఎన్. పిల్లేగారు పోలీసు కమిషనరుగ నియోగింపబడుటరలన వారి స్థానమున జె. సి. ఏడెస్గారు నియోగింపబడుటయుల తెలియుచున్నది.

మహ్మదు ఉయాన్ సాహేబు బహద్దరు బి. ఏ. గారు.— ఉదరాను ముస్లిము కమిషనరుగను, ఆనర్ల మేజిస్ట్రేటుగను పదవీమున్ను ఉయాన్ ఉయాన్ సాహేబు బహద్దరు బి. ఏ. గారు ఉదరాను కాశీవర్తలో కొక సభి కుడుగా తేరుటకొక దరఖాస్తువారుగా వేర్పాటుచేడు.

సెషన్సుకు పంపించుట:— జులైకము ఆరునా మాంతురముగల గోదండరాజులు ఆరు 22 ఏండ్ల ప్రాయముగల యువకుడు యింకవరలో మూడువర్గాయముల శిక్షింపబడి యుండెను. 24 వ తేదీన కృష్ణప్ప రాజుకు అగ్నిహోరము లోని రంగాచారిగారి యింటివద్ద 31 మాసముల విలసన గల వెండెరవ్రువులను దొంగిలించెను. వారాయణమీనను గాన వారి ని హైకోర్టునెవర్చుకు పంపించెను.

చెన్నపురాండ్ర సభ:— 31 వ తేదీ బుధవారము సాచుంకాలము 5-80 గంటలకు వై బ్రాడ్వే సెం 14 వ సభాసందిరమున సభవారందరను సమావేశ మయ్యెదరు. సభ వారి చాటకళానికా ప్రేమకులనీక శనిని కుటించి కొన్ని అభిప్రాయముల తీర్మానింపబడును. తేదము తేరకురాదు కాస్త్రీ తండీతులు గాను అధ్యక్షత వహించి చాటకళునిధాన మును నూర్చి ఉపన్యసించును.

న్యాయస్థానవార్తలు.

ఎన్యూన పోలీసుకోర్టు.

సి. వి. ఎన్. పిల్లే గారు 30 మే 1916.

కత్తికో పాదముట.— గోరేతి చాలగురువు చాల నుండనము ఆరు అన్నదమ్ములు బంధువు చురుకయ్య ఆరు వానితో పూర్వ వైరముగలిగియుండి 1914 తేదీన వారి ఇంటికి బోయి వానితో వాదము వేచిరి. మొదటి యుద్ధము వానా వారుని కత్తికో పాదముట. వారికి గట్టిగా దెబ్బతగులుట కలన ఆనుపత్తి కంపిజేయడెను. తేను విచారణలోనున్నది.

పోర్టు సెంటు బాడ్జి గజెట్టు.

జె. జి. బర్నూ వి. సి. ఎస్. గారి కొక నెల నెల వాడక బడినది.

ఇప్రమున్నయెడల వీరు వెంటనే తులూ తేరవచ్చును. మదరాసు చెంగల్బట్టు ఎన్యూనకుల రిజిస్ట్రేరుగా నియమింపబడిన కల్వేరయ్యకు సుబ్బారావు అవ్వట్లు గారికి రెండు నెలలు నెల పంపింకరింపబడినది.

గోదావరిజిల్లాలోని ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు హెన్రీ రెవ్వుయలలి గారును, కడపజిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రొ. తామరయ్య గారును, గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సెలెస్ బెర్నార్డు బాటర్లు గారును ప్యూరీయ గా ఇంగ్లీషుభాషలో సాక్ష్యము ను వ్రాసికొనుట కధి కారమీయబడిరి.

కృష్ణజిల్లాకుండు బంజరుకోడలో తడిస వివిధజాతివకు వల కీకొనిదిధమున ఛార్జీ చేయబడును.

ఒంటె దున్నురారులకు 1-కి రూ 1, అన్ని విధముల నుట్టుముటుకు, కంచనాడిదబుకు, ఎప్పులకును, అబోసుల కును, ఆపులకును, అపువట్టలకును రు 0.8-0 ను మాడెలు, గాడి డెలు, పంతులకు 1-కి రూ 0.4-0 ను గొడ్డెలు, గొడ్డెల్లెలు, మేకలు, మేకపిల్లలు వీనికి 1-కి రూ 0.2-0 ల చొప్పునను ఛార్జీ వసూలు చేయబడును.

వృత్తాంతములు

మంగోలియా స్టీమరు:— ఇంగ్లాండు నుండి వైకి పోవ లసిన తపాలములో మంగోలియా స్టీమరు ఆదివారము రాత్రి 9 గంటలకు నూయబు తపాలము చాటివడి.

సాల్వేజి స్టీమరు:— ఇంగ్లాండుకు తిరిగి పోవలసిన మెయిలు తపాలములో సాల్వేజిస్టీమరు 28 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8-30 గంటలకు ఏడెడు పట్టణమును చాటివడి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు:— జూను 6 వ తేదీనండి యు బొంబాయిగవర్నరుగారు పూ. కా. కనకమునందరి వారతన పు గృహము గణేశభండవద్ద నిరసించెదరు.

కలదోనియా స్టీమరు:— 12 వ తేదీ ఇంగ్లీషు మెయిలు తపాలములో బొంబాయికనకమునకు నిన్నటి ఉదయము 8 గం టలకు రావలసి యుండెను. నిన్న సాచుంకాలముకు గాని రాలేదు.

సామ్రాజ్య కావనిర్మాణసభ:— శెవ్రెంబరు 6, 19 27 వ తేదీలకు సామ్రాజ్య కావనిర్మాణసభ సమావేశము కావలయునని రాజభితినిధి గారు నియమించిరి.

తిరువతిలో పితుకుడుట.— 28 వ తేదీన తిరువతిలో పితుకుడే ఒక గొల్లవాడుచనిపోయెను. రెండు మేళులకు చని పోయినది.

శివోన్వెన స్టీమరు:— శెరితెర్రికుండి ఇంగ్లాండుకును బోవు డెలితెర్రి ఆరు వరలో అగ్నియంటుపుట్టినది. కెవైకు స్టీమరు నుండిపోతుండ తగిన జాగ్రత్తలడెను. త్రింకటికి సంద త్వరములో నూడ ఈస్టీమరును దిటులనే ఒకమా రగ్గిచుటయు పుట్టినది.

సిమ్మన గారి కళిందకములు:— త్రిపుటలోని కిదరను వైద్యకాలయందు దెబ్బలు తగిలిన మొదలకు చాల సమయము చేసినందుకు సి. సిమ్మన గారికి హిందూవేళమునందలి వైద్య కాభివృద్ధిలు వారి నభివృద్ధియెను ఒకఉత్తమును వ్రాసిరి. సిమ్మన గారు దెంచునూలోని ప్రతికా ప్రచురములు.

రూ 15000 ల విరాళము.— సెంటు ఆంబులెస్సు సు ఘమువారి యిండియాకాభివృద్ధి కలకు కొకచూపాల్ జిల్లా కలక్టరు కాలానుగాను రూ 15000 ల విరాళముల యూల కముగా జనుచేసి యిచ్చివారు. ఉదానా రాధసములో కొక ఆంబులెస్సుకు కొని మిగతాసామ్యుకు ఆనుపత్తికొంద విని యోగింప నెంచుచున్నాడు.

మహారాష్ట్రవార పత్రిక:— వాగతూరుజిల్లా న్యాయాధికారి “మహారాష్ట్ర” ఆరు వారపత్రిక సుపాదకులను రూ 2000 ల విరాళముగోరి యుండిరి. ఇప్పుడు ఆపరావత్తును రూ 5000 లకు పెంచియిరి. కంట్రాక్టుకర్తలమీన కూడికనిని తేయుటకు నుంచి ఆపత్రికవాగ్గిరికన్యాయము బహుకీర్తివము గానున్నదని ఆకుమానింపబడినది. ఈపత్రికకు 2000 నుండి చందావారు అన్నాడు.

జుట్టి కాపురము:— క్రిందటికి శనివారమునాడు జుట్టి లో దొంగిలనమువారి గృహమునందు ఉదరాను కొరతెచ్చు సభ్యులును మైసూరిదివారు రెసిడెంటు గార్లును, మున్సి కమిష నరు గారును కలసి రెయిల్వేసమన్యల గొన్నిట వాలోచించిరి. మైసూరిసంస్థానమునందలి రె యిల్లెలకు దొరతనమువారి రయిల్వేలలో కలువలనీకరయము నూర్చుకుండా మరయొక రయిల్వే వేయించవలసినదనియు ముఖ్యతీర్మానములు జరిగెను.

కానమహేంద్రవరములో చరిపికును:— ఇటీవల వారము దినములక్రింద కానమహేంద్రవర బహుళలో నొకమిద్యముంటి మీద చరిపికును పడి మూలమును వెకలిందితియ్యట చేసింది క్రింద జిల్లలకొట్టులో ఉన్న సామల కానుకు ను నూర్చుకు బట్టుల కై నచ్చియొక గొప్పగృహమునకు వారి కలిగించి నది తేళ మాతి వ్రాయుచున్నది. కాని యిండికలన వెర్వకి ప్రాణముని మరణము కలగలేదు. నుమాస్తాపడిపోయెను. సామల కానుకపు నుంటితెల్లెను. గొప్పగృహమున కొకపార్శ్వము మొట్టకొ పో యెను. వీరుముఖ్యుల కొంతదత్తు స్మార్తక మొనగకపోయినను సందలుమాడె రుగతు సమాజునకు నాలోగ్యునీతిని గాంచిరి. ఆ బట్టలకొట్టులోని వీరుకాయదము తగిలి కొందరికి కాయములు తగిలెననియు నందున్న కొన్ని వందలరూపాయల కలగల ప్రార్థనాపులనరీ విద్యార్థుక్రితీభావమున మాడిపోయిననియు వినుచున్నాము.

విరోధా మహా సం గ్రామము

యూనికాయి జబ్బుగనుండుట: విషము పెట్టినట్లు అనుమానము

జర్మనీలో ఆహార పదార్థములు—నానాచిక్కలు—వదులుచుండుట

జాజ్జిచక్రవర్తి—నావిక, సైనిక స్థానములను దర్శింప నుండుట

బల్గేరియా సేనలు గ్రీసు దగ్గరను వశము చేసికొనట.

ఇంగ్లాండు

సూర్యులు కాలువ రాబడి తీసికొనుట.

లండను మే 22:— 1914వ సంవత్సరమునకంటె 1915వ సంవత్సరములో కాలువ నుండి ఆదాయము 1075725 పానులు తీసికొనినది కాలువ ద్వారా నడచు పాదగిరి 4148840 టన్నులు తగ్గినది.

స్ట్రీటు కంపెనీ.

చుట్టూరూపద్రవ్యమునందలి వ్యాపారము.

లండను మే 29— హెర్బర్టు వాల్టరు కంపెనీవారికి కొంతదబ్బిచ్చి వారివ్యాపారములో కొంత కూర్చోవాల్సి ఎల్లరు మును కంపెనీవారు సాగించుటకు ఏర్పాటు చేసికొనిరి. వీరు ఉమ్మడిగ చుట్టూరూపద్రవ్యముగా స్ట్రీటులను తిరిగివెనకు.

విజ్ఞానములకు సె.పులు

లండను మే 29:—కార్మికసంఘముల ప్రతినిధులును చుండునామగిరి తయారుచేయువారి ప్రతినిధులును లాయరు జాజ్జిగాతో సంబంధించి రెండింటివందలవలసలను విజ్ఞానములకు సె.పులును నింపుటల చేయుచు నిశ్చయించుకొనిరి.

వి నా హి తు లు

సేలలో చేరుచుండుట.

లండను మే 30:—27, 28 సంవత్సరముల చుట్టూరూపద్రవ్యముల వివాహములు చేయించి సేలలో చేరుట కారంభించిరి.

తేయాకు ధరలు.

లండను మే 29:— తేయాకు ధరలు కృత్రిమములతోనుండి కామవనసభలో సర్ రిచర్డు ఎనెక్సగారు తెలియజేయుగ ఏమిజేయవలసియుండునో నిర్ణయించుటకు సంగతి సందర్భములు విచారించబడుచున్నది రిస్సియకుగారు సెలవిచ్చిరి. దీనిని గురించి వారు త్వరలోనే సంగతిసందర్భములను తెలుప నున్నరు. ఆహారపదార్థములకు అమ్మకంద ఖరీదుకమ్మనని నిలువజేయుచున్నచో వర్తకసంఘములవారు తమ ఆధికారమును చెల్లాయించి ఇట్లు జరుగుతుండ చేయుదురు.

జాజ్జిచక్రవర్తి

నానాచిక్కల స్థానములను దర్శింపనందుట

లండను మే 29:—హార్బర్టులకు పట్టణమున, నానాచిక్కల స్థానములను, జాజ్జిచక్రవర్తిగారు దర్శించి బుధవారము వారు లండనుకురచ్చెనట.

వ్లాదివాస్టకులో దూది నిష్పాదముట్టుకొనుట.

లండను మే 29:— ఇటీవల దిగుతలి చేయబడిన వోలెడు ప్రతి వ్లాదివాస్టకులో నిష్పాదముట్టుకొని ధ్వంసమైనది. రబ్బరుకుడ ధ్వంసమైనది.

లాయరు జాజ్జి.

విద్వాండు వెళ్లకండుట.

లండను మే 29:— విద్వాండు వాయుకుతో లాయరు జాజ్జిగారు సంప్రదించుచున్నారు. సెలవులలో వీరు విద్వాండు వెళ్లకండుట. వీరు వెళ్లకండుట కూడ దర్శించెదరు.

యూద్ధోపకార్యదర్శి పుత్రుడు

దెబ్బలుతిగులుట.

లండను మే 29:—యూద్ధోపకార్యదర్శియగు టెనెంటు గారి కుమారుడు హెన్రీ విమానములోనుండి వడెక. వారికి చాల దెబ్బలుతిగులెదరు. వైమానకుడగు కెప్టెను గ్రీయజోసెకు చనిపోయెను.

ఫ్రాన్సు

ఒక స్త్రీమరు జలాంతర్రామి చే వెంటదరుము బడుట.

మార్క్సే మే 28:—ఇటలీ వచ్చిన చుట్టూరూపద్రవ్యములను పరామితి స్త్రీమరును చుట్టూరూపద్రవ్యమున నొక జలాంతర్రామి 80 నిమిషములు వెంటదరుమినది. అతివేగముతో వంకరటింకరక నడచి ఈనాక తప్పించుకొనినది.

ఆంగ్లరంగమున పోరాటము.

శత్రుసేనల యోధులు.

లండను మే 29:—ఆంగ్లరంగమున లెట్లు ప్రకటించిరి. గతరాత్రియందు శత్రుసేనల ఫిరంగులకు గాల్చి యనంతరమున కేలననకు తూర్పునకుండు మాకండకముట్టుట్టించినది. కాని తయోజనము లేకపోయెను. హెబాటెక్సి పరిసరమున శత్రుసేనలకు సేనలు తలచుబడినది. వైరులలో నొకని జంపితిమి. ఉదయమున శత్రుసేనలము జల్లిబిరుగునై నైపుతీ భాగమున నుండు ప్రదేశమునై విష వాయు పూరితములగు గోళములు వేసిరి. మాతలాట రాకపోక కండకములవైపున నన్ని గోళములు వేయబడినది. న్యూబిల్లు, సెయింటువాన్సు, లూసు, సూపెజు పరిసరముల జర్మనీయులు మందుగలుగ జేర్చిరి. మాకండకములకు కొలదిపాటి నష్టము కలిగినది గాని మావైరుల త్వరకు నష్టము నొందలేదు. ఫ్రీకోకు, మిమిట్లు, హోహానజొల్లరును సెయింటుకోలోయి ప్రదేశమునడ శత్రుఫిరంగిటికరిత మా మూలు కలికమించి యుండెను. బొరెహాన్సుకు పశ్చిమమున నున్న కండకములపై మేచుగ్నిగోళముల వేసితిమి. ఇందు వలన శత్రువులకు విశేషనష్టము కలిగినది. ఆట్విల్లు, సెరి, క్యావల పరిసరమున విరోధుల ట్రెంచి మోటారులు విజృంభించినవి. మావిమానములు లాభకరములగు కార్యముల వెక్కిరి నొనర్చినవి. శత్రువిమానము లెచ్చటను గానరాలేదు.

పరామితి శత్రువులు.

మాల్కోము మట్టికి.

పారిసు మే 29:—పారిసు నగరమున నెట్లు ప్రకటించ బడెను:— విల్సినూరుటూరు ప్రదేశమున నుండు మందు గండుకొట్టును పరామితి శత్రువులదళములు ధ్వంస మొనర్చినవి. మాల్కోము ప్రదేశమునందును టియామాంటునకు వశ్యమున ఫిరంగులు కాల్పబడినవి గాని మ్యూసునది కుడిగట్టున పరామితిదళ ముదళములు జనవలేదు. ఇతరస్థలముల నవ్వడవ్వకు ఫిరంగులు కాల్పబడినవి.

జనరలు వ్యట్టుగారి రిపోర్టు.

లండను మే 29 — ఉస్మాం ఇకబదారివైకుండు సేనుకు మావైరుల లాక్రిమియగొనిరి. ఇనుపబారికి 18 మైళ్ల పశ్చిమముననున్న లెసారాకు మయొక సేన యాక్రిమించు కొనినది. శత్రుసేనలు వైపుభాగమునకు పారిపోవుచున్న వని వ్యట్టుగారు తెలియపరచిరి.

జర్మనీవారి ప్రదేశమున చొచ్చుకొనుట

లండను మే 29:—25 వ తేదీన తమ సేనలు 20 మైళ్లు జర్మనీవారి ప్రదేశములోనికి చొచ్చుకొని రినియు టాంగ్సీ కన్యాన సరోవరము భూములన్నియు వారివశమై యున్నవని జనరలు వాల్టెగారు తెలియపరచిరి. జర్మనీవారు మ్యూలాంగెన బర్గు వైపునకు పారిపోవుచుండి.

రష్యా

రష్యాలో జర్మనీయులు

వెట్రాగాగ్రు మే 27:— ముందుమట్టికి జరుగునని జర్మనీయులు రష్యారంగమున తమ వెతుకభాగమున అతితీవ్ర

తో సన్నాహముల నొనర్చుచున్నారు. మిట్రోనుండి మనమును తును మెమెలునుండిను రెవీవోకును ఇకపదారులు వేయబడినది. క్రెత్సు ఆయుధనిర్మాణాగారముయొక్క కాఖయొకటి మిట్రోయొద్ద నేర్పయబడినది. లెజాను దిక్కుమైన నాకాదభాధార. స్థానముగ మార్చుచుండిరిని కైరీ తెలియపరచిరి.

జర్మనీయుల ముట్టిడి

రష్యానా కోడించుట

వెట్రాగాగ్రు మే 28:— రష్యానా రిటుల ప్రకటించిరి:— ద్రిమియటి సరోవర దక్షిణభాగమున జర్మనీయులు తీవ్రముగ ఫిరంగులగాల్చి యనంతరమున మమ్ముల దాక మేము వారల తరిమి వేసితిమి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియావారి ముట్టుకులు వ్యర్థముగుట.

రోమా మే 28:— ఇటలీనా రిటుల ప్రకటించిరి:—

లెగారిస, రియొకెరాన్ బ్యూలెలయొద్ద ఆస్ట్రియనులకు ముగిసినట్లు మట్టుకుల జరిపిగాని ఫలముకొందలేక పోయిరి. ఇతరస్థలముల ఫిరంగి యుద్ధములు మాత్రమే జరిగినవి. ఇటలీయులు ఆస్ట్రియను సేనల వెక్కిరిసి చెదరగొట్టిరి. ఏసి, ఎజ్ అల్ఫు, సెయింట్ బోయాయెండు కరువునైపుతీ లొత్తిడి కలిగించినవి. సానోవేసిజో 26 వ తేదీన ఇటలీయులు 187 కైడిలను 800 తుపాకులకు కొన్ని మరఫిరంగులకు వశ మొనర్చుకొనిరి. ఫిరంగులు మున్నగునవి వెంటనే శత్రువునైపుతీ ములకు గురిచేయుబడినవి. మాంటిసాన్ మిమిల్ వయ ముండు గనులతోడి పోరాటము జరిగినది. ఇటలీయులు శత్రుకండకపంక్తులు కొన్ని ధ్వంస మొనరింపబడినవి. కండకములనుండు వైరులు యంత్రఫిరంగులనుండి వెనుక అగ్నిబావులకు పడినవి.

ఇటలీ సేనలు.

1882వ సంవత్సరము లగాయతు 1895వ సంవత్సరములోను జన్మించినట్టి ఇటలీ శత్రువుల ఇదివరలో వైద్యులచే పరీక్షించబడి, వైద్యమునకేర వశ్యులని నిరాకరింపబడినవారు. వారల వైద్య పరీక్షకు లోబడవలయునని ఇటలీవారి కన్యలు జనరలు ప్రకటించెను.

మునిగిన స్త్రీ మరు

లండను మే 29:— హెర్బర్టును, మొరేనియ, రిట (ఇటలీవారి వర్తకనాక) అను నాకలు ముంపబడినవి

కెనడా

కెనడాపై న్యాయము క్రొత్త సేనాని

లండను మే 28:— యుద్ధరంగమునకుండు కెనడా సేనల యాధిపత్యమును సర్ బాలియను చింగు గారు వసించిరి.

గ్రీసు

బల్గరులు గ్రీసుమద్యము నాక్రిమించుట

సెలోనిక మే 28:—రుపము కనుమయొద్ద 25వేల మంది

బల్గరుసేనలు తమ సరిహద్దుకుదాటి యెట్రాముగొర్డి ముఖ ద్వారమున నుండు గ్రీసుమద్యమును బట్టిరి. డెమెతు హిస్సారు యొద్దనుండు స్త్రీమరును వంకెనగుడ బట్టుకొనిరి. బల్గరుల సేన రింపకయె గ్రీకులు వెతుకబోయిరి గాని ఒక్కపలాయు మా త్రికా బల్గరుసేనలపై 24 గుండ్లను వేసెను. ఇంతలో ఏభొత్తు నుండి వచ్చి క్షుత్ర త్రవపుకార మిడలాలము వెతుకబోయెను. జర్మనీ బల్గేయుకు వైరికొద్దోరులు గురువారమునాకు గ్రీకుసేనాని నిరుపయోగమునకుండ్ల నుద్దొచ్చిరి. బల్గేయు వారి ఎడమప్రక్కను మిక్కిలందలివారు మట్టిడింపబడ బాగ్రిత్త చేసికొనటకై తామిగ్గము నాక్రిమించుకొంటిమియు తాటస్థ్యనూత్రియలకు గ్రీకువారి సగియరమున కి యాక్రిమించు అనకూలించి యున్నదేగాని వ్యతిరేకంపదనియు వారు గ్రీకుసేనానితో తెచ్చుమ గ్రీకురాజ్యపు వైని కులను 24 గంటలలో ఆ ప్రదేశమునకుండి తీసివేయవలసినదని ఖరీతముగ గోరిరి. వైరికొద్దోరులు చెప్పిన యంశములను సేనాని విని దొరతనమునకు తెలియజేసికొనెను. యుద్ధము నాక్రిమించుట కుండకున్న కారణము లొంగకనె తాము యుద్ధమును విడుదల చేయుదుమని జర్మనీ బల్గేయుకు వైరికొద్దోరులు ఖరారు నామాను వాగిసి యిచ్చిరి. కవలకు ఈకాన్యభాగమున నున్న ఎస్కిడస్సుయొద్ద జర్మనీయులు విశేషమును ప్రియత్నములు జేయుచుండిరి. నడులను దాటు నిమిత్తము పడమల మున్నగు వాని బాగ్రిత్త చేయుచుండిరి. మొట్టమొదటి దాటు నిమిత్తము వీరు సన్నాహముల నొనర్చుచున్నారు.

జర్నల్

జర్నల్ ఆహారపదార్థముల లోపము.

అన్నపైర్మాణ మే 28:—ఆహారపదార్థముల నిత్యముల సంబంధించిన సంగతులు కొన్ని జర్నల్ రాజ్యాంగసభ లో తెలియజేయబడినవి. ఈ సందర్భము లెంతయు ప్రాముఖ్యములైయున్నవి. చాలినన్ని బంగాళాదేశముననున్నవి. కాని వారు వున్నవి విశేషముగలవేవు. వారుల సంఖ్య నూటికి 21 వంతున క్షీణించినది. వంతులసంఖ్యగూడ సుమే క్షీణించినది. అచిరకాలముననే ఆహారపదార్థముల విషయమై కఠినముగు నిబంధనలు చేయవలసి వచ్చును. ఈయనగు సంతకుల దొరతనమువారి ప్రతినిధి వివరించెను. ఒక్కసంవత్సరము లోపలనే 30 లక్షల వస్తువులు క్షీణించినవియు కలవు చిన్నులు వాండవయాదు యొక్కనియు ప్రజలకు దొరతనమువారు అన్నపానము లొసగ వలసినదనియు లిఖించి పాక్షికదర వోకకు నూచించెను.

అంతః కలహము.

లండను మే 29:—ఆహారపదార్థముల జర్నల్ దొర తనముగలవని తొందరలు కలిగియున్నదని కానాటికి ప్రపంచముననున్నది. రాష్ట్రములయందు దవ్యోన్య కలహముల నుండి ఈచిక్కులు మరింతబలముననున్నవి. ఆహారపదార్థములనెరుచుచేయురాదని వివిధరాష్ట్రములవారు నిబంధనలు చేసికొని యుండిరి. ఆహారపదార్థకాభావంకీ ఈనిబంధనలపాటింప దయ్యె. అందువలన ప్రజలెల్లవారు కోపాద్విపితులైరి. బహిష్కరముననున్నగు పెక్కురాష్ట్రముల దొరతనములు నుత్తిచేసిరి తీర్మానమును నిరాకరించినవి. కనుక రాజాగారితోను ప్రభుత్వోద్యోగుల తోను చుచ్చుకొనఁ బొందెను మూర్ఖునిదికె వెల్లెను. అంతరమున నీతకు ప్రభుత్వము కేసుకువచ్చెను. ఇదివరకు చేయబడిన ఏర్పాటుల నన్నిటిని మార్చునట్లుల వై విధించిన మంత్రికి నిర్బంధము కలుగును. ఆహార పదార్థ కాభావమున సాంఘిక వాదయగు డాక్టరు ఆగస్టు మ్యూలరు ఏర్పాటుచేయ బడుట ప్రాముఖ్యమును అంశమై యున్నది. జర్నల్ దొరతనమునం నిట్టి ప్రాముఖ్యపానము నిదివరలో సాంఘిక వాదు లెవ్వరును పడయలేదు.

జపాను

జపాను మంత్రి.

రాజీ ఇయ్యవంతుడు.

టోక్యో మే 29:—రాము త్వరలోనే రాజీ ఇయ్యవలచితిమని జపానుమంత్రి యగు కాంటు ఒకమామారు తెలియజేసిరి. అధ్యక్షులు కాటోగారు మంత్రి రావచ్చును.

చీనా

యూని కాంటు

జబ్బుగనంతుడు.

లండను మే 29:—చీనాదేశపు ప్రెసిడెంటు యూని కాంటుకి చాల జబ్బుగనన్నదట. వీరికి విషము పెట్టెరట

సింల

యొద్ద వార్తలు.

సింల మే 29:—27 వ తేదీన ప్రేలు పెక్కుటే రాజప్రతినిధి కిట్లు తంజివార్త నంపెను.

అంగ్ల సంగమున ఫిరంగులు నుండు గలదు యొద్దము మాత్రము జరుగుచున్నది. ఫిరోయొద్ద కేతునేర లోక పెద్ద మండుగనిని పేర్చినది. లూనులోని ముఖ్యస్థానమున నుండు గనులు త్రవ్వకు మున్నగు కార్యములు మహాప్రహరముతోడ జరుగుచున్నవి. కాల చోట్ల ఇరుతెగల ప్రైవట్ లూడొయల వై ఫిరంగుల ప్రయోగించు కొనుచుండిరి.

మ్యూనుమది ఎడమకట్టున ఇంకను యొద్దము జరుగుచున్నది. కాని పెద్దమనుషుట సత్యోదేశము క్షీణించుచున్నది. మాన్యమునుట్టడించ జర్నల్ యు తెల్పించి. పరాగు ఫిరంగిదళములు వారి యుద్ధమును ఆంధ్రమున వే ధంగ పుచ్చెను. ఎవోకొత్తుపుష్కరంగము ఫిరంగిదళశంకుల సమరము జరిగినది. 304 పెట్టు మాన్యము మున్నగు ప్రతీకలు గూడ ఫిరంగులు కాలవడినవి.

కుడిగట్టున పరాగునేనలు ప్రతిముట్టి యొకరించి తానుదినర లో నట్లమంక వాడుమంటువుట్లు టియెమంటులకును నుండు కందకముయొక్క భాగమును మరల బట్టుకొనెనది. దొమాంటు దుర్గపరివరమున వైరి సేనలు మరల ముట్టడించ యత్నించెను. మామదాతులు మున్నగు ప్రైవేటుల మూలమున వైరి సేనలు కందకములను సమీపింపవలెన లేపాయెను.

వడితే, తెయలరసలకు నడుమ ఆస్తి కనుల యొద్దకు ముగలేదు. వాకు మరల నడవజూచుంది. కను ఫిరంగిదళములు గుంపుగాడి తమవై వన్ను గురియించుచుండినను లక్ష్యపెట్టక ఇలాటియనులు కనుగొనక తప్పకుండు తొలగగొట్టి ఇట్లు తీరముగ నన్నివన్ను గురియుచుంటే ఇటు లివారు ఏస్తికొవైతండు ముందటిపానము నొకదానిని విడిచి పెట్టిరి. ఏషియాగో భాగము, సుగాలోయలలో గూడ ఆస్తి యనులు ముట్టడి జరిపిరిగాని విజయముల పొందలేదు.

కాపాకి దక్షిణముననున్న రుకతెగరు, లెంబిలనున్న లెంబిని కాగ్నేయమునకున్ను అను ప్రదేశమునకున్న ఆ క్రిమించుకొనునట్లుల జనరలు స్పట్టుగాను రిపోర్టుచేసిరి.

దేశీయతంత్ర వార్తలు

హరిజన్ ప్రభువు జన్మదినోత్సవము.

పిల్లల పేదకలు.

సింధు మే 29:—హరిజన్ ప్రభువు జన్మదినోత్సవ సందర్భమున ప్రతిసంతకమునను మనదేశములోని పిల్లలకు పేదకలు జరుపబడుచున్నవి. మామూలులనే ఈసందర్భమున ఇవి జరుగును. వైద్యశాలలలోని పిల్లల పేదకల విషయమై కన్నులు పొందే వి.ఎం.ఎస్. గా రొకజాబును వైద్య శాలాధికారులకు వ్రాసియున్నాడు. హరిజన్ ప్రభువుమీద డిల్లీలో బాంబు కేసు గాదెబ్బలుతగిలి వింపాదిగనుండినందున సంతపించుచు, సుస్థానాధికారులు మున్నగువారు కొంతదగ్గరమున నున్నవారి. ఆ సామ్యు లో నుండి లక్షాయేబది శేలరూపాయలకు హరిజన్ ప్రభునిండున కేర్పాటుచేసిరి. దాని మీదరమ్మ పక్షికో వ్రతినంతకర్మము చేతుకలు జరుపబడును. ఈసందర్భము చేతుకలు కొత్తగ చందాలియ్య నక్కరలేదు. హిందూ గా ప్రతిష్ఠాపనలకు గురించి వ్రాసియున్నా లో వారికి తుంబడిన సామ్యును వక్షికిచేయు సందర్భములోనే వారు సాహాయ్యము నక్షేపించుచున్నారే తదితరతోద్యా యును వాచేమియు కొరతలేదు. పేదకల సందర్భమున సీపం నత్తరము పిల్లలకు తలపకరికి రెండు రూపాయలకునుభిన్న చేయుచురట.

డిల్లీలో నగ్నిప్రమాదము.

డిల్లీ మే 29:—గుడ్లకబళులోని, తోళ్లక కుడగు అలియనువారి గిడ్డంగులలో గత రాత్రి 8 గంటలకు నిప్పు మట్టుకొనెనది. గిడ్డంగినినప్పులుట్టుకొనకప్పుడు బ్రహ్మాండమైన గాలి వీచుచుండెను. ఇండువలన చుంటు నలుమఖులు ప్రక్క ఇండ్లకు వ్యాపించినవి. దగ్గర నీటిగొట్టులును లేనందున నీరు పోసి చుంటులవార్డు యంత్రములవలన సంప్రయోజనము కలుగలేదు అర్ధరాత్రి యగునప్పటికి గాలి తగ్గినది. చుంటులు వార్షిచేయబడినవి. అప్పటికి ప్రజలు వా సము చేయుచున్న 2 కేలగుడి సెలులకు గురయి ప్రైవేటుపోయినవి. మూల్యగంజాలోని రాజపుత్రులొలిగు ప్రేషనకుడైన నిప్పు మట్టుకొనెనది. ప్రేషనలోని గదిలో కొందరుండిరి. తలుపు తెరిచియుండలేదు. మూయబడియుండెను. ముందువారికి కొంత సెలుతుకు కనుపించి ఏమిటనిమాడగ ఇంటికి నిప్పులుట్టుకొని మండిపోవుచుండెను. ఎవరువచ్చి సాహాయ్యము చేయుటకు పూర్వమే కొంపకాలిపోయినది.

ఇటీవల డిల్లీలో వేడి అధికమై ఉక్కగనండెను. ఇట్లుండిఉండి నిన్నరాత్రి బ్రహ్మాండమైన గాలి దుమారము రేగినది. నాలుగు చినుకులుకూడ పడినవి. ఇంకను చుట్టుగా నున్నది. మల్లి దుమారమురేగిన రేగవచ్చును.

పోలీసు ఉద్యోగి ఇంట దొంగలుకుటు.

మియానుపల్లిజిల్లాలోని ఇసాలుండు పోలీసు పలుఇన పెద్ద రొంగి ఇంట కొందరు దొంగలుగాంచి ప్రవేశించిరి. ఇంట్లోనుండి బంధువుల గొందరి జంపిరి. దరాస్త్రువై నీ దొంగలు బన్ను జిల్లాలకు చెంజినవారిని తెలియజచ్చినది. ఆరుగురు ముద్దయులు అడిమలట్టి మేజిస్ట్రేటు నులైన ఆసదు బానుగారిచే నచారించ బడుచుండిరి. ముగ్గురు ముద్దాయిలింకను పట్టుబడలేదు.

సుక్కారు జలాశయనంకల్పము.

బొంబాయి దొరతనమునా నీయద్యమును తలపెట్టిరి. ఇండియాదొరతనము వారి యనుమతిగూడ బడసిరి. ఇదివరలోని ప్లాననుకు ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులకును కొన్ని భేదములు కాన నచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుతము తూర్పుగట్టునందలి కాలువగూడ చేర్చబడినది. డామాకట్టుట కేర్పాటు చేయబడిన పానము మార్చబడినది. గొర్రెకొండ కొంతమూలమున డామాకట్టు నిశ్చయించబడినది. ఇట్లు ప్లానమును మార్చుచేయుటవలన తూర్పున నండు నల్లయ కాలువ కట్టితిరింపకమును కలుగ నేరదు.

ఒకవేళ వ్రతినంపకము కలిగినచో అందుకుత్తగ ఏర్పాటులు చేయ నిశ్చయించబడినది. ఈస్కియనుకు నుమారు 11 కోట్ల రూపాయలు భిన్న ఆరునని మిదిపు చేయబడినది. 62 లక్షల రూపాయలు ఆదాయమురాగలదు. పెట్టుబడి సామ్యునై నూటికి 512 చొప్పున లాభమురమ్మను అని డెయిలి గెటెటు పత్రిక వ్రాసెను.

ఫోర్టర్ కేసు.

బొంబాయి ఎన్ఫంట్ నేడు పోలీసుకొర్టులో నిన్నటిలో జూర ఆరరాధా స్వేదకకాభా ఇంట్లోను జైక్రిమి గారొక యూరోపియను దేశీయునివై దగా మున్నగు చార్జీలవాఖలు చేసి మద్దయిని రిమాండులో నుండుమేజిస్ట్రేటుగారిని కోరిరి. తాను తెల్లినట్లు దెబ్బకు తె. డ్రేకు ఆర్. ఎ. అని చెప్పకొనుచు 25 వ తేదీని డిన్నా నీయను అనువర్తకుని సామ్యునకు కొన్నిరస్తువుల బుచ్చుకొని ఆర్థులపూరమున సంకెముకేసెను. ఈసామ్యుల కామికి బంధునిమిత్రము స్త్రీయగు భిన్నులకింద ఫిర్యాదియొద్ద 60 రూపాయలగూడ పుచ్చుకొనెను. తాను తేజిస్తేట ఆక హోటెల్లో నుండినను సాయంకాలము వేలండిని బంధువునిము చెప్పి మద్దయి వెడలెను. సాయంకాలమున చెక్కురాండును ఫిర్యాదివై హోటెలునకు పోయెను. కాని ఆచట మద్దయి గానరాలేదు. అంతరమున మద్దయి వాట్సుహోటెలులో గానరచ్చెను. మద్దయియొక్క నిజతగు చేరు భావము ఆల్ఫ్రెడ్ ఎడ్వర్ సీస్సు. ఈతడు 18 వ ముస్సాగు కలాలములో నైరుతుగనుండి ఆ కలాలమునుండి 1910 సం॥ ౧ వారిపోయెను. అని ఇన్ఫెస్ట్రక్టు జెఫ్సీనుగారు తమ దరఖాస్తున విన్నవించిరి.

కానెల రి-న తేదీవరకు పోలీసువారి యధీకమున నండు మేజిస్ట్రేటు గా బత్తరవుచేసిరి.

రివాల్వరుల చోరి.

ఆముగ కాసన కాభానా రీకింగి కేసులకు దర్యాప్తు చేయుచున్నాడు:—ఆర్ రొదా కంపెనీవారికి జెసిఫాక్టరు అను స్త్రీయగు ద్వారా వచ్చుచుండిన రివాల్వరుల పెట్టెనుండి రెండు రివాల్వరులు దొంగిలించ బడినవి. హారాలలోని వెన్జి కాకులోని ఒక తటాకమునందు రెండుకుపాకి ముక్కలు కాన వచ్చినవి. గొలచారి (హార) లో నుండు ఒక చెరువు నుండి 50 కుటాలుపల ఒక పెట్టెవీచుబడినది నడియలోని కాంతిపూరు న ఒక చెరువున కుపాకి చేరుకొరికినది. ఈ విషయములన్నియు ఆముగ కాసన కాభానా దర్యాప్తు చేయుచున్నాడు.

ఇరువదియారు బందిపోటులు.

బద్వాక జిల్లాలో ఏప్రిలునెలయందు 26 బందిపోటు కేసులు నమోదుఅయినవి. దొంగతనమునలంప పోలీసువారు బలమున యత్నము జరుపుచుండిరి. అయినను ఈనెలలో 8 దొంగతనములు జరిగినవి. ఇంతవరకు 150 చుండి అరెస్టుచేయబడిరి. దొంగిలించబడిన ఆస్తియందు కొంతభాగము దొరకినట్లు తెలియవచ్చినది. ఈదొంగతనము లన్నిటియందును నుమారు 22 కేలరూపాయల ఆస్తి అపహరింపబడినవి తెలియవచ్చినవి.

న్యూఇండియా పత్రిక ధరావతు.

కాంగ్రెసు కమిటీవారి యసమ్యుతి.

కల్కికోట మే 30:—చలవాడు కాంగ్రెసు కమిటీ వారు నిన్న సామంకాలము సభచేసి ఈక్రింది తీర్మానమును ఆసించినట్లుకు పంపుటకై నిశ్చయించిరి.—మొత్తీభుభక్తియు హిందూదేశపు ప్రజలట్లు వాత్సల్యమును సంకీర్తనహితము. అట్టి మినదగ్గండి చెన్న ప్రదేశమునవారు ధరావతు కోటకు మాతంతయు కచ్చుమగనున్నది ఆత్మర్యము గలిగింపినది మేము నందరూపాయలకు పంపుచున్నాము. స్వీకరింపుడు. ప్రజలొక సభకు కూడలేదు నలచినారు.

కోయంబుత్తూరు

కోయంబుత్తూరు మే 30:—న్యూఇండియా పత్రికనండి దొరతనమువారు ధరవతు కోటనందుకై ప్రజలు రియంగాని నామును, విచారమును తెలివవచ్చుటకు నిన్న సాయంకాలము విక్టోరియాపురంనుండిననునభవేసిరి. జిల్లాప్రజలసంఖ్యులకార్య దర్శియు స్త్రీదరును, మినికిపలు పుష్పమునకున కే రాధాకృష్ణ దర్శియు స్త్రీదరును అగాగినవాధిశ్యముహింపించిరి. ఎం.ఎ. మినాక్షి నుండగ మొదల్యారు, ఎల్. ఎస్. రామస్వామి వి. మినాక్షి నుండగ మొదల్యారు, పి.ఎం. చక్రపాణిశెట్టి ఆయ్యంగారు, పి.పి. శారాయనం, పి.ఎం. రామచంద్రశెట్టిగారు సభ ఆర్. కే. పబ్లిఖము, జి.ఎం. రామచంద్రశెట్టిగారు సభ యం దుపర్యవించిరి. దొరతనమువారు రియంబు త్తరువుల యు చేసికోవలసినదని తీర్మానించిరి. సభయందు బాప్తి చక్రవర్తిని, అనిలినెంటును, అభిర్వదించిరి.

TELEGRAMS.

German Food Shortage.
Significant Admissions.

LONDON, May 29.
AMSTERDAM.—Significant admissions regarding the food situation were made in the Reichstag. The Government representative emphasised that there was a sufficient quantity of potatoes available, but not an excess number of cattle, which had declined by twenty-one per cent, since December 1st, 1915, and the number of pigs had likewise decreased. The greatest possible restriction on consumption would shortly be necessary. A National Liberal Deputy pointed out that Germany's stock had decreased by three million head in a year and scarcity was looming ahead. He urged mass-feeding of the population.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 29.
The following telegram dated the 27th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Activity on the British front is confined almost entirely to mining and artillery. The enemy exploded a large mine at Faricourt. Underground operations continue about Loos salient. Mutual bombardment continues at many points.

The struggle is slowing down before Verdun, though it continues without interruption on the left bank of the Meuse. Beyond an attempted attack upon Morhomme, which the French stopped as soon as it began, only very violent artillery duel on the front at Avocourt Wood, Hill 304, and Morhomme and an intermittent bombardment on the French second lines are reported. On the right bank the French counter attacked and recaptured an element of trench lost on the previous day between Haudromont Wood and Thiaumont. The enemy attempted a fresh assault on the outskirts of fort Douaumont, but machine gun and infantry fire prevented him approaching the trenches.

The Austrians, persisting in their impetuous attacks between the Adige and Vailarasa, sustained another bloody defeat. An intense concentration of artillery caused the Italians, after repulsing an attack to evacuate an advanced position on the Asmico. The Austrians also attacked in the Asiago sector and the Sugana Valley, but obtained no success.

General Smuts reports having occupied Ruwa Leger and Lembeni, 26 and 20 miles south of Kahe on Usambara Railway, and also Ngutw, 8 miles south-east of Lembeni.

Destructive Fires at Delhi.

DELHI, May 29.
A fire broke out last night at about 8 p.m. in Sudar Bazar in the Godown of one Alli, a hide merchant. A violent storm was raging at the time, which caused the fire to spread rapidly to the adjacent houses. The fire engines were not able to do much good, as there were no water-pipes near by, and the wells, which were at a good distance, could not supply sufficient water. The fire was brought under control by midnight, when the storm too had subsided. By then about 2,000 dwelling, mostly huts, had been burned. Another fire is reported from Malkagunja. The scene of the fire was the Rajput Police station. The occupants were inside the room with doors closed. Suddenly a light was detected and very soon it was discovered that the house was on fire. The whole was house consumed before any help could reach.

After a spell of the hot and stuffy weather, Delhi experienced a violent duststorm last night attended with a slight shower of rain. The sky is still cloudy and there are prospects of another storm.

Hardinge Treat for Children.
An Explanation.

SIMLA, May 29.
With reference to the circular letter to hospitals recently issued by Colonel Hendley, I. M. S., in connection with this year's treat for children in hospitals in India on the anniversary of Lord Hardinge's birthday, it should be observed that this treat is paid for by the interest on the one and a half lakhs of rupees put aside by Lord Hardinge out of the thank-offering subscribed by the public on the late Viceroy's recovery. The treat this year will be on the same lines as those indicated by Lord Hardinge, and no further subscriptions are required. The co-operation invited by Colonel Hendley is merely in the laying out of the funds remitted to the institutions concerned. It is hoped this year to spend about two rupees per child, which should be sufficient to provide each little one with a treat that will lighten its hours of suffering.

Punjab Council's Next Meeting.

SIMLA, May 29.
A meeting of the Punjab Legislative Council will be held at Barnes Court, Simla, on the 12th June 1916 and business will include (1) Taking oath of allegiance by members (2) appointment of a Select Committee on the District Boards Act Amendment Bill and (3) election of the members to the Imperial Legislative Council by non-official members.

A Cheque for Rs. 15,000.
For St. John Ambulance.

SIMLA, May 29.
PRESS NOTE:—The Indian Council, St. John Ambulance Association, gratefully acknowledge the receipt through F. G. Rowland, Esq., I. C. S., the District Officer of Saran, Chapra, of a cheque for Rs. 15,000 which represents money recently collected from the people of that place. It is suggested that the amount be utilised for the purchase of a Motor Ambulance, and that the balance be spent on providing hospital equipment for sick and wounded arriving in India.

Calcutta.

Theft of Revolvers.

CALCUTTA, May 29.
The Arms Act department are enquiring into the following cases of loss and recovery of arms reported of late. Two five chambered revolvers were found missing from a case for Messrs. R. B. Rodda and Co., per steamer "Benefactor." Two barrels of guns have been recovered from a tank in Eriday, Bannerjee Lane, Howrah. A few days ago, a packet of 50 revolver cartridges was recovered from a tank at Colabari Howrah. A barrel of a gun bearing no number has been recovered from a tank at Santipur, Nadia, by one Hazari Halo of Malopara while fishing in the tank with a net.

26 Cases of Dacoity.

A record number of dacoities were committed in Burdwan district, during the month of April, no fewer than 26 cases being reported. Twelve dacoities are stated to have been committed in the jurisdiction of two police stations. In spite of vigorous police measures, eight more dacoities were committed in the course of the first three weeks of the current month. Altogether 150 arrests have been made, and some stolen property is stated to have been recovered. It is understood that property valued in all at Rs. 22,000 has been stolen in the course of the dacoities mentioned.

A Marine Court of Enquiry.

To Enquire into the "Pobha" Disaster.

CALCUTTA, May 29.
In connection with the sinking of the Amingaon Tezpur mail steamer "Pobha" which took place above Borcho-laght on the 4th May, 1916, the Chief Commissioner of Assam has appointed under section 31 of the Indian Steam Vessels Act a court of enquiry consisting of Mr. F. Jackson, I. C. S., Magistrate, Darrang (President) and Messrs. O. H. Desenne, Superintending Engineer, W. Govan, Joint Steamer Agent, Tezpur, and Commander E. C. Horden of the Assam Government steamer "Brahmatkund" (members.) The Court will sit at Tezpur on the 14th June, 1916. Captain Macphail, Marine Superintendent, Bengal Nagpur Railway has been deputed to watch the proceedings on behalf of the Government of Bengal.

The Steamer Company reports that an attempt was made to get at the wreck which is located at about 400 feet off the bank in 42 feet of water in order to recover the mails and any dead bodies that could be found, but that the current in the Brahmaputra was too strong to allow of a diver being sent down for the purpose. Eleven persons were saved and of those drowned the names of ten have been discovered.

Bombay.

The New Government of India Bill.

Distinguished Ex-Judge's Opinion.

BOMBAY, May 29.
In connection with the point in the new Government of India Bill as to which objections have been raised, Sir Narayan G. Chandavarkar, late Judge of the Bombay High Court, writes to the "Times of India" as follows:—"The new amendment raises and revives the controversy which raged in this presidency from 1871 to 1873 round the Bombay Revenue Jurisdiction Act of 1873. There is a body of literature, both official and non-official appertaining to that Law, to which it would be highly instructive to turn at this moment, when a sweeping change imperilling the most highly cherished right of British subjects in India is sought to be made in such a manner as to strike at the very root of the most beneficent feature of British rule and law in this country. The controversy rose out of what is known as the Kanara Land Survey Case. Government having sought in 1869 to enhance the assessments on ryotwari lands in Kanara district, the ryots repudiated the right claimed by the Government to enhance on the ground that Sir Thomas Munro had, at the beginning of the century, when the district was conquered from Tippoo Sultan, brought back the ryots, who had fled away on account of Tippoo's tyranny, and got them to settle on lands for cultivation on the pledged guarantee that the Government would not thereafter enhance assessments. Suits were filed against the Government and tried in the High Court of Bombay. Sir Michael Westropp, the then Chief Justice, with another Judge, presided at the trial in the High Court. They held that the suits were, indeed maintainable against the Government, but that the ryots must fail, because the guarantee given by Sir Thomas Munro was unauthorised and "ultra vires" as it had not the sanction of the East India Company. As a consequence of that ruling, which upheld the right of the ryots to sue, but nonsuited them on merits, the Revenue Jurisdiction Bill was devised, having for its object the disabling of suits in cases arising out of revenue settlements and the status of Government as paramount landlord. There was vehement opposition to the Bill. A public meeting was held in Bombay to protest against the Bill as an encroachment on the rights of the subjects. Public meetings in the mofussil followed. The "Times of India" and the "Bombay Gazette" rendered yeoman service to the opposition of the bill, which had a restricted scope, because it only affected the relations of the Government to ryots, and land tenure. It was stigmatised as a piece of legislation which legalised despotism and as the thin end of the wedge, and to the best of my recollection I believe Sir Michael Westropp wrote a minute with characteristic fearlessness and independence, disapproving of the principle of the Bill. Now, after nearly 45 years, the principle of that Act is sought to be extended, and the prophecy as to the thin end of the wedge is being realised, and that at a time when the Empire is in the throes of a world-war and we are all admonished to eschew controversial questions. Is this statesmanship? There is this crucial point. The amendment to the Government of India Acts seeks to effect a change in a customary law which, binding on the East India Company, was inherited, so to say, by the Government of India when the British Crown took over the Government from the Company and guaranteed to the subjects, by the Queen's Proclamation, a faithful adherence on the part of the Crown to all previous obligations of the Company. It is most unfortunate that a sweeping change of this kind is sought to be made, as to which there has been no waiting on the part of the Secretary of State to ascertain public opinion in India. What becomes of the blessing of the security of property after this?"

Inquiry Bureau of the Bombay Y. M. C. A.
To Deal with Cases of Missing.

BOMBAY, May 29.

The Bombay Y. M. C. A. has been running an inquiry bureau for soldiers since the end of March with His Excellency the Governor as its responsible head, the British Red Cross Society having written to Lord Willingdon early in March requesting him to start an enquiry bureau in Bombay to deal with cases of missing in Mesopotamia. The scope of the Bureau is extensive. Constant inquiries arrive from Red Cross Society in England. Hitherto 500 such inquiries have been received of which Y. M. C. A. has been able to answer 70 satisfactorily.

European Charged with Forgery.

BOMBAY, May 29.

At the Esplanade Police Court, to-day, before Mr. Khairaz, Third Presidency Magistrate, Mr. Jeffries, Inspector C. I. D., placed a European dressed in the uniform of a military officer on the charges of forgery and cheating and applied for the remand of the accused in Police custody for further enquiries. Mr. Jeffries, in his application to the Magistrate alleged that the accused on the 25th instant representing himself as "Lieutenant W. J. Drake of the R. A. Depot, Kamptee" went to the shop of Dinshaw Namar, a provision dealer at Crawford market and arranged for the supply of dry provisions cigarettes, etc., for a depot at Kamptee. He gave orders for goods valued at Rs. 2600 and signed the name of Lieutenant W. J. Drake on the order form. He also took from the complainant Rs. 60 to pay freight on goods to Kamptee. Accused who gave his address as "Hotel Majestic" promised to send a cheque in the evening. As the cheque was not forthcoming the complainant went to the hotel to make enquiries when he found that no person of that name was staying in the hotel. Accused was subsequently arrested at Watsons Hotel. Mr. Jeffries further said that the real name of the accused is Thomas Alfred Edgar Sales and that he had deserted his regiment 13th Hussars in 1910. His worship remanded the accused in police custody till 8th June.

Bombay Share Market.

BOMBAY, May 29.

The market in cotton showed a weak tone at close. Business is limited, and there is no special feature. Centrals declined to Rs. 2,135 and Standards to Rs. 1,220 Colaba Land and Mill shares declined to Rs. 1320 and Crescents to Rs. 115. Currumbhoys steady at Rs. 252½ and Davids improved to Rs. 477½. Fazulbhoys steady at Rs. 493½ and Indore Malwas steady at Rs. 270. Indian bleaching firm at Rs. 158½, Madhowjis weak at Rs. 1435; Swadeshis firm at Rs. 1667½. In the Bank shares the Bank of Bombay is firm at Rs. 1540 and the Bank of India at Rs. 70. In miscellaneous shares Bombay Burmahs are steady at Rs. 905, Tata Iron and Steel (ordinary) quiet at Rs. 175 and (deferred) at Rs. 695. Tramways steady at Rs. 253½ 3/4 percent Government paper is quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80½ for buyers.

Central Provinces.

A Maratha Weekly's Security Enhanced.

NAGPUR, May 29.

The District Magistrate of Nagpur has increased the security of the "Maharashtra" a Marathi weekly from Rs. 5000 to Rs. 2000 under the Press Act. The further publication of the issues of the paper is to be suspended pending deposition of the security. An article on indentured labour was considered objectionable. The paper has a circulation of more than two thousand copies.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, May 29.

The British correspondent with the French headquarters says:—The statement that two new German divisions at Verdun were withdrawn from the British front is incorrect. They came from Cambrai and were part of the German High Command's general reserve. Prisoners from these divisions state that this general reserve was to be used later for a grand final offensive at Verdun.

M. Sazonoff's Speech.

Dawn of a New Day.

LONDON, May 29.

The Petrograd correspondent of the "Times" wires an important statement made by M. Sazonoff, Russian Minister for Foreign Affairs, in which he said that he had read with the deepest gratitude and appreciation King George's address to the members of the Duma who visited England, and Mr. Asquith's historic words of greeting to the Russian guests. Mr. Asquith's announcement M. Sazonoff said, of complete Anglo-Russian agreement with regard to eastern affairs heralded the dawn of a new day in world politics and world diplomacy. Absolute accord between Russia and Great Britain meant that an alliance formed against a common enemy had become an alliance for all time based on a community of interests. In true Anglo-Russian friendship, the peace of the world was assured to our children and our children's children. The crystallisation of the idea that France, England and Russia could not be alienated had established the certainty that the Central Powers had lost, no matter how long they postponed the inevitable day. The conception that Russia entertained aggressive designs at the expense of Europe was as far as possible from the truth. With a southern outlet irrevocably secured, with her boundaries suitably adjusted, with fellow Slavs assured their dues and with the aims of Russia in the west fulfilled, Russia did not stand as a menace to Norway and Sweden. The recent agitation regarding the Aland Islands had been happily dissipated. It was impossible at present to outline the full programme with regard to Poland, but she would receive just and equitable autonomy to the greatest degree, and her economic and industrial development would be adjusted.

THE GREAT WAR.

Yuan-Shi-Kai Ill: Poisoning Suspected.

KING'S INTENDED VISIT TO NAVAL AND MILITARY CENTRES.

German Food Difficulties: Attempt to Placate Masses.

BULGARS OCCUPY GREEK FORT: GREECE'S AGREEMENT WITH BULGRO-GERMANS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The New Derby.

LONDON, May 29. An additional probable starter in the New Derby is Valais Kidder by Clark. Canyon is slightly amiss and is a doubtful runner.

Decrease in Suez Canal Revenue.

LONDON, May 29. The Suez Canal report shows that receipts in 1915 decreased by 107,5725 sterling as compared with figures for 1914 and total tonnage through the canal decreased by 4,143,340.

A Joint Mediterranean Service.

LONDON, May 29. The Cunard and Ellerman have purchased the goodwill of the business of Messrs. Herbert Watson Manchester and will maintain the joint Mediterranean service.

Vessels Sunk.

LONDON, May 29. The Steamers "Hercules" and "Moravia" and the Italian sailingship "Rita" have been sunk.

Whitsuntide Holidays Postponed.

LONDON, May 29. After private conference with Mr. Lloyd George representatives of Labour Unions and munition workers unanimously recommended that the whitsuntide holidays be postponed for two years.

Married Men begin to Report for Service.

LONDON, May 30. Married men between the ages of 27 and 34 begin to report for service to-day. It is intimated that no non-combatant service is open.

Withholding Food Stuffs.

President of Board of Trade's Assurance.

LONDON, May 29. In the House Commons Sir Richard Essex drew the attention to the increase in prices of tea owing to the operations in London market. The Runciman said he was making careful enquiry with a view to determining what action was appropriate. He hoped to be able to make a statement very shortly. If there had been any withholding of foodstuffs the Board of Trade would exercise its powers.

Taxing Foreign Securities.

Chancellor's Determination.

LONDON, May 29. Mr. McKenna moved that an additional income tax of two shillings be imposed on foreign securities privately held which the Treasury was willing to purchase. He explained that supply of American securities had dwindled to a trickle principally because of the requirement to remind people of their duty to their country. He was convinced that step would be successful but if it was not he would ask for further powers even to twenty shillings in the pound.

King's Visit to Naval and Military Centres.

LONDON, May 29. King George is visiting Portsmouth and other naval and military centres. His Majesty is returning to London on Wednesday.

Mr. Lloyd George's Proposed Visit to Ireland.

LONDON, May 29. Mr. Lloyd George continued negotiations with Irish leaders over the week-end. He goes to Ireland during the recess. It is understood that he will visit Belfast.

Attack on Government.

By Mr. Churchill Expected.

LONDON, May 30. The business of the House of Commons this week includes the Consolidated Fund Bill. A debate on Lord Kitchener's salary is awaited. It is understood that Colonel Churchill, Mr. Ellis Griffith and Sir Arthur Markham will speak and that in view of the expected attack Mr. Asquith himself will reply.

Under Secretary for War's Son Wounded.

LONDON, May 29. Mr. Tennant's son Henry who is in the Royal Flying Corps was severely injured in a flying accident yesterday morning. The pilot captain Grimejones was killed.

Royal Artillery's Bi-Centenary Celebration.

LONDON, May 29. The Bi-centenary of the Royal Artillery was celebrated by a commemoration service in the garrison church at Woolwich yesterday. General Haig in a special order pays tribute to the artillery's discipline and devotion to duty.

Canadians' New Commander.

LONDON, May 29. Sir Julian Byng has taken command of the Canadians at the front.

France.

War on Merchantmen.

French Liner's Escape.

LONDON, May 29. MARSEILLES.—The French liner "Moulouya," which has arrived here, was chased for fifty minutes by a submarine in the Mediterranean. She escaped by steering a zig-zag course at full speed.

FIGHTING ON BRITISH FRONT.

Failure of Enemy Raid on Trenches.

Effective Work of British Artillery.

LONDON, May 29. A British communique says:—Last night, after a short heavy bombardment, the enemy raided our trenches east of Callonne. The attempt failed, not one of the enemy entering our trenches. An enemy patrol was put to flight near Hebuterne, one of the enemy was killed. Early in the morning the enemy heavily shelled area south-west of Zillebeke with gas shells and also shelled our communication trenches. The enemy blew up mines south east of Neuville, St. Vaast, south of Loos and east of Souchez. Some damage was done to our trenches, but there were no casualties. There has been more than usual hostile artillery fire at Fricourt, Metz, Hohenzollern and St. Eloi. We shelled trenches west of Beaurains opposite Hannes camps with good effect. The enemy's trench mortars were active about Authville and Serre and the quarries. Our aeroplanes accomplished much useful work. Enemy aeroplanes were inactive.

French Artillery Activity.

Violent Bombardment of Morthomme.

LONDON, May 29. PARIS.—A communique says:—French artillery blew up an ammunition depot in the Ville-sur-Tour region. There was violent bombardment of the entire Morthomme region and west of Thiaumont, but no infantry action on the right bank of the Meuse. There was intermittent artillery firing on the remainder of the front.

Still Intensely Hammering at Verdun.

LONDON, May 29. PARIS.—The French and German batteries are still hammering intensely at Verdun. There is marked activity at night-time. The communique says the Germans in the evening debouched from Corbeaux Wood but were completely repulsed by artillery and rifle fire. The second attack at midnight was also defeated.

Artillery duel at Vaux was exceedingly heavy. The French batteries southward of Roye wrecked German first line works in the region of Beauvraignes.

Fifteen Air Battles.

Our pilots yesterday engaged in fifteen air battles. Two German machines were brought down. A French range finding aeroplane also was attacked northward of Aisne by a Fokker which fired a thousand shots at him. Nevertheless the pilot brought the bullet riddled machine into the French lines pursued by his assailant. Suddenly another French aeroplane arrived at full speed and brought down the Fokker at a range of thirty yards.

Our motor anti-aircraft guns destroyed two German aeroplanes west of the Meuse.

Russia.

German Activity in Russia.

Preparations for Russian Attack.

LONDON, May 29. PETROGRAD.—Prisoners state that the Germans are working furiously in their rear on the Russian front in anticipation of an attack. They have constructed two railways from Mitau to Shavle and from Memel to Muraviev respectively and established a great branch of Krupp at Mitau and are transforming Libau into a first-class naval base.

German Offensive Repulsed.

LONDON, May 29. PETROGRAD.—A communique says:—On the Western front south of Lake Drisviaty a German offensive, preceded by violent artillery preparation, was repulsed.

Fire at Vladivostok.

LONDON, May 29. A fire at Vladivostok has destroyed large quantities of cotton recently landed and also rubber.

Italy.

Failure of Austrian Attacks.

Italian Activity.

LONDON, May 29. ROME.—A communique says:—Desperate Austrian attacks at Lagarina, Rio Cameris and Buole failed. Elsewhere there were only artillery actions. The Italian dispersed many enemy concentrations and marching columns. The enemy continued to exert strong pressure in the Asiago, Assa and Galmara valleys. On the 26th in the Strigno Basin the Italians captured 157 prisoners, three hundred rifles and a section of machine guns, which were immediately turned on the enemy. There was successful mine fighting on Monte San Michele, where a stretch of enemy trenches was wrecked and the occupants wiped out by machine guns.

Greece.

Bulgars Occupy Greek Fort.

A Bulgar-German and Greek Protocol.

LONDON, May 29. SALONIKA.—Twenty-five thousand Bulgarians crossed the frontier at Rupel Pass and occupied a Greek fort at the entrance of the Ytruma Gorge, also the station and bridge at Demirhissar. The Greeks withdrew without resisting, except in the case of one company, which fired twenty-four shots and then retired upon order from Athens. German and Bulgarian officers on Thursday waited upon the Greek Commander at Rupel and intimated that, in order to assure the Bulgarian left against an attack by the Allies, they proposed to occupy the fort in accordance with the principles of neutrality as interpreted at Athens. They demanded the withdrawal of the Greeks within twenty-four hours. The Commander telegraphed to Athens, after which a protocol was signed in which the Germans and Bulgarians pledged themselves to restore the fort as soon as the reason for its occupation had disappeared. The Germans and Bulgarians are also showing great activity at Xanthi, otherwise Eskidze, north-eastward of Kavala, where they are collecting pontoons, &c., with a view to crossing the river Mesta.

Africa.

British Advance on Lakes Nyasa

and Tanganyika.

LONDON, May 29. Brigadier General Northey reports that on the 25th his troops advanced twenty miles into German territory on the whole of the lakes Nyasa and Tanganyika. The enemy were retiring towards Newlangenburg.

General Smuts Report.

General Smuts reports that a column has occupied Same on Usamba railway. Another column occupied Lesara eighteen miles west of the railway. Enemy are retiring southwards.

JAPAN.

Count Okuma Decides to Resign.

LONDON, May 29. TOKIO.—Count Okuma has intimated that he will soon resign and Admiral Kato will probably succeed him.

China.

Yuan Ill: Poisoning Suspected.

LONDON, May 29. It is reported that yuanshihkai is very gravely ill and poisoning is suspected.

United States.

PRESIDENT WILSON'S PEACE SPEECH.

What Might Have Happened.

LONDON, May 30. LATER.—In the course of his address to the League to enforce Peace, President Wilson in an interesting passage said it was probable that if it had been foreseen what would happen, what alliances would be formed, and what forces would be arrayed, those who brought on the great contest would gladly have substituted a conference for force. Had the United States been given an opportunity of apprising the belligerents of the attitude which it would be her duty to take and the policies and practices against which she would feel bound to use all her moral, economic, and in certain circumstances even her physical strength, her contribution to a Council which might have averted the struggle would have been considered worth weighing and regarding.

Germany.

The Government's Difficulties.

Inter-State Complications.

LONDON, May 29. Evidence continues to accumulate of the German Government's great difficulties in connection with the food question, especially owing to inter-State complications. The decision of the Food Minister overriding local State food export prohibitions is deeply resented; indeed, several Governments, including the Bavarian, have refused to be bound by the decision. The Chancellor has therefore gone to Munich to confer with the King and the Government. He will subsequently go to Stuttgart and Karlsruhe, and it is expected that the Food Minister will be compelled to revise the whole scheme of organisation. Meanwhile the appointment of a Socialist, Doctor August Mueller, as a member of the Food Bureau is significant of the Government's desire to placate the masses. He is the first socialist to occupy an important post in the German Government.

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.
చక్కనితలకట్టు.
వట్టువలే, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల
కోరిని స్త్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్త్రీలకు తప్పనిసరి. పెదదూకుకు పువ్వులవలెను స్త్రీలకును,
చెప్పబడలేదు. ఉష్ణాధికమునకు తలవల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట
తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలిరించును.

మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశతి బడసింది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బాగుడు కిదియేదానిను. దీనిక గ్యారంటీ పూచీలు, ఇయ్యనీల.
దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నవో వెంటనే వాడుడు. నిత్యముగా సంతోష
మును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడూను మీరే విడవరాదబాలరు.

హెచ్చరిక:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి
"ఇది చాలచుంబిది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి దానిని కొనుదుని తెప్పించుచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనె
లతో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారట. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాత్రమే చూచి
కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఏ. పి. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0. ఏ. పి. రు 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55, శామ్సునగేట్ మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు- నవాతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిలా

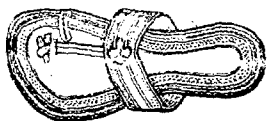
అతనికుభృత రక్తచూరన జనించుబాధ్యులకు కీరీటుకంటి మందు. కుకపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
తుండ్రను, పాలనొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

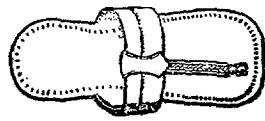
28

కనావధిసార్యకరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కార్మిదబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రీకరమును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తిచరు:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, చననవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	ధర	జత
5004 కెకంక	సగముకొమ్మ కేరీ ఉంకరము	సామాన్యమైన మడమ 1-15-0
5005 "	నిండుకొమ్మ	" 2-4-0
5010 పోలూబ్	సగముకొమ్మ పోలూబును మందుకప్పు నోటుకట్టు	" మందపుమడమ 2-12-0
5014 "	అంతాకొమ్మ	" 2-14-0
5020 బెంగళూరు	సగముకొమ్మ ట్రైకోతో కట్టు	" 1-12-0
5021 "	నిండుకొమ్మ	" 1-15-0
5035 మద్రాసు	సగముకొమ్మ జీబి	" 1-15-0
5036 "	నిండుకొమ్మ	" 2-4-0
5055 మధుర	సగముకొమ్మ	" 1-15-0
5056 "	నిండుకొమ్మ	" 2-4-0

ప్రతిఅర్థకు వెంటనే సామ్య కంపకోరెను.

ఒకడెజు జూలై కొనువారికి మాటికి పదిచొక్కన కమిషనీయబడును.

క్రొం లెడర్ కంపెనీ, వల్లూవరం, మద్రాసు.

మా చిల్లర యేజెంట్లు (మెదర్సు మేసజ్, స్మిత్ అండుకో, హంటుకోడ్, మదరాసు) కట్టకూడ దొరకును.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు
గలుగు తరివీయుదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేయేభాగములు యేయేపనులుచేయునో అని చెడి
కోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంశముల
వల్ల అభ్యాసభూమికముగా ముసాఫరాలో, యూరోపియన్
కోరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెలియు మానములలో నేర్పించి
గవర్న మెంటువారివద్దనుండి లై సెన్సు యిప్పించి కంపకును,
యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

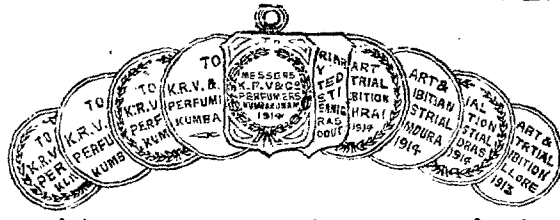
తిరిగి క్లాసులు జూన్ నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరవలిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదీని గాని
అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినవో నివసించుటకు తా వొనంగబడును.
ఈ క్రింత నడచారించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీస్ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

అపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్ణప్రదీపిక:- టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ
సమన్వితం, అరవమునుండి తెలుగులోనికి భాషాంత
రీకరింపబడినది, ధర్మకాండ 1-0-0
2. త్రివర్ణప్రదీపిక:- అర్థకాండ, మన పూర్వము
కు రాజకీయవిషయములందు గల ప్రభావమును
దీక్షవలన నెఱుంగవచ్చును 1-4-0
3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:- చననము 0-12-0
4. ఈశ్వరదర్శనము:- " 0-12-0
5. సనత్సుజాతీయము :- శంకర భాష్యాంధ్ర
టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
6. సంస్కృతభారతము:- ఆంధ్రాక్షరములు
18 వర్ణములు, నిర్ణయ మైన ప్రతి 18-0-0
నిత్య కర్మాప్రకాశి చుట్టగంధములు, పోటీనైద్యగంధ
ములు, అది శంకరాచార్య, గాయత్రీ మున్నగు పటములు
మాదగ్గల లభించును.

కలయేవారు:- మా నేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

అతిపుష్కలమునకు తగిన శిశిరావని వారణి యే ?

మన చందనాది తైలము

ఈ తైలమును వారమునకు రెండు రెడవలు ప్రాతః
కాలములో రామగోని స్నానముచేసినయెడల పితృనీడు దిగును
కన్ను మంటలు, కపాలపుష్పం, ఒంటికలనోప్పి, తలతిరుగుట
వెంటుకలు గాలుట, శమనమవుతున్నవి. తీక్షణమైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మానవ్ర నువాసన వక్కపోడియు నువాసన
నున్నయు, శొబ్బితగును, నుగంధ స్నానసాధి, దేశాంగము
చందనపుద్రు, అరగజా, కేసరిద్రుద్రు, పునుగు, జవ్వారి,
అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కాల
నీనవార వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వి. అండు కో,

నువాసన వ్యాపారము, కుంభకోణము.

K. R. V. & Co.,

PERFUMERS, KUMBAKONAM.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు.

"అందవృద్ధి, బూరకాళ్ళ తక్షణ పరిహార".

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్ణయమైనది. ఇంకా
మేహవారినొప్పులు, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ
కీళ్లనొప్పులు, తిమిరము, అంగుష్ట కటివాతములు, చిరకాలపు
నడుమనొప్పులు మొదలగు వాట్ల కమృత మిదియే? పుచ్చు
కొనిన వెంటనే గుణము తెలియవచ్చును. వెల రూ. 3-8-0.

"సర్వమేహకుష్ట కుఠారము"

ఈ నిర్ణేషధము, మేహవైర్యజాతిమచ్చలు, గజచర్మ
ములు, కాళ్ళచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు
అంగములను తీసివేసేదీక్షణములు, అద్వైతము, బిళ్లము, సవ్యాయి
నంబంధముల కొలుకులు, వీట్లకు దివ్యామృతము. రక్తశుద్ధికి
రాజావంటిది. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును.
10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 3.

వైర్యాషధములచే గుణములేనియెడల సామ్య వాతను
కంపకును.

ఈ వైర్యములు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గుణ, సుఖాధ్యాయములలో చూపింపి
చక్కనియెడు రూ. 3-8-0

గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"

8/12, ఆలంగాత్రాపల్లెబీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

జ్యోతిశ్శాస్త్రమున జాతకభాగము

మయూరారు వారిజాతకముయొక్కనకలుగాని కుమ్రున
జననకాలము, లేదేగాని వ్రాసి కంపించవలెను. అట్లు కంపిన
యెడల జాతకము పుట్టినది ఎగాయియు ఇప్పటివరకు జరిగిన
యావత్తుఫలములు అనగా జాతకునియొక్క రూపము, ధనము,
భూమి, కళక్రమ, సంతానము, ఉద్యోగము కై కాలు వీటిలో
ప్రత్యేకము వ్రాసి 1రూపకు వి.పి.గా కంపబడును. ఇది సరిగా
దజావిచ్చినయెడల ముందు జరిగినవోయే యావత్తు ఫలములు
గల పూరాజాతకము కాస్త్రసమ్మతముగా వ్రాసి 3 రూపకు
వి.పి.గా కంపబడును. వి.పి. ఖర్చులు క్రింద 2 ఆకాలు అదన
ముగా నగును. క్షిప్రకాలముగాని అదృష్టుగాని. కరిగాను
వివరముగాను లేనియెడల జాతకములు వ్రాయబడవు.

అకర్ణ వెంకటేశాస్త్రి,

గోపాలపురము, క్రొత్తపేటపోస్టు,

గోదావరి జిల్లా.

కీర్తి కేములైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

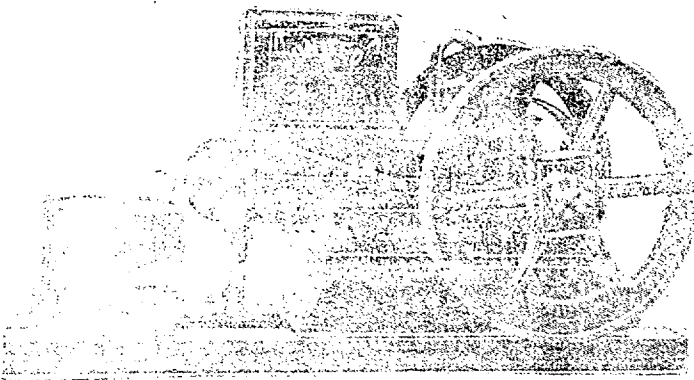
ప్రతి 1.కి కల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అంధగ్రహక్రికా కార్యాలయము,

బొంబాయి నెం 212, మదరాసు.

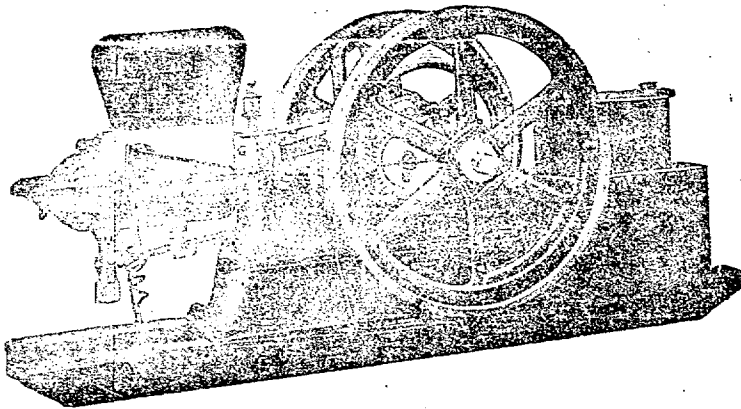
యునైటెడ్ పెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత కన్నా మనము కనిపించు యెరుగఁజేయుటకు సాధారణముగా నీయవలయును. మొదలు వచ్చి అన్నిటికంటెను ముఖ్యముగా పనిచేయు కరువుయొక్క అతివ్యవధిగల దొంగిలించు అయిన యివిన్న యింజనులు, పంపులు కరువునాయదగ్గరు, తిరిగి చిన్న వివరములను స్వతంత్రముగా స్థాపించి లాభములను పొంద గోరువారికి వార్షిక పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె సవకూరించి.

ఇవిచిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోడా పాటరు మెషీనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములగును. ఇవి కిరణనాయులమీద అతితృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడువబడును. వలయువారలు ఈక్రింది వివరములను సోదా ఏజెంట్లు వారికి యావత్తు సంగతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.
 వ్రాసినది: బెజవాడ.

“ఆమెక్ కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడువబడును

ఈయంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయింపబడినది. పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫ్లేట్లీలను, అచ్చయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలదు.
 ఈ అతిమౌలికము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద స్థాకులలో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలులు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.
బెన్ట్లీ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

188 మంచి ధాతువుపై మంచులతో అనుకూలముగా చేయబడినవి.
 ఇంక పీకటితో చేయబడినవి.
 మదనమంజరిమాత్రము. 40 మాత్రముల దబ్బి క్రయము 1.50
 ముద్రపెట్టెముగా మంచులపై ఇంతిశ్రమను పీకటితో చేయబడినవి.
 అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమునకు చెడునదిగా కడిగితే దెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంజనీరుల సావధాన, సమంజసత్వము, బలహీనము, రక్తకోపము, అశుభము, ముఖ్యము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యార్థులకు కలిగించుచు పోగొట్టును. రాజకైద్య శాస్త్రమును విశదపరిచి, 20, చీనబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము. ఉచితము
 ఆరోగ్యమును కాల్పితమును మంచుల పుస్తకమును సాధారణముగా మన కొన్ని విధులను ఆనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ పుస్తకము మన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి తిరిగిసాధ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించిం చెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.
 వైద్యశాస్త్రి మునీశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రకవిగ్రామబోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అమ్మబడును

బిట్టు, బ్రయిడిత్తో సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు జమిందారులకును, కలెక్టరులకును, డిప్యూటీ పోలీసు ఆఫీసర్లకును, వాడుకకు తగినవి. కొన్ని మాత్రమే గలవు.
 ఇది సంతకముల లోపు పిల్లలకు పయోగము చిన్న సింగరులకైయు, దీని ప్రేము 16 అంగుళములు టైపు 24 x 1½ అంగుళములు, రెండు గంటలు, ఒకవంపు, బ్యాక్ సీటు వీటితో సహా గలదు. కిన్నెత్తు తెలిసికొనగోరువారు:—
ఏకాంబరం అండ్ కో, ముంబాయి, అండ్ కమిషన్ ఏజెంట్లు, 18, సెకండు లైన్ బిచ్ మదరాస్.

అచ్చుతాంజనం డిపోవారి వచే వ్యవధములు.

	రూ. అ.
జీర్ణరసాయనము మాత్రము. అజ్జమునకు	1 4
సజ్జమునకు. ధాతుపుష్టికి	1 0
జ్వరహరి. జ్వరములకు సీసా 1-కి	0 12
మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0 12
కలరామాత్రము. నాంతిభేదులకు	0 6
తేలుముందు. తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0 8
దంతశూలహరి. పగడ్డపుట్టుకు	0 8
కర్ణశూలహరి. చెవిపోట్లకు	0 6
గజ్జకీతైలము. గజ్జ, చీడలకు డబ్బి 1-కి	0 3
పగుళ్లకు తైలము. శీతపగుళ్లకు	0 6
పేలకుముందు. సీసా 1-కి	0 4
కుష్టుకు తైలము. డబ్బి 1-కి	0 8
సుఖభోగిమాత్రము. డబ్బి 1-కి	1 0
సుఖభోగి తైలము. డబ్బి, పుష్కరు	1 0
రోమహరి. వెండ్రుకలు ఊపటకు	0 8
మోహినితైలము వెండ్రుకల పెంచుటకు	1 0
చుండుకునూనె	0 6
గ్రహణిమాత్రము. డబ్బి 1-కి	0 8
బులాబిమాత్రము. మలబద్ధము	0 8
కుసుమారిమాత్రము. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శగకుద్రావకము. సీసా 1-కి	1 0
కఫహరి. శీతగట్టుదగ్గులకు	1 0
కఫహరిమాత్రము. నగ్గు, ఉబ్బసములకు	1 0
సుందరితైలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోవేదనమాత్రము. తలనొప్పలకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జంతువాతహరి. ఎమిడికలకు	0 8
ఉబ్బసమునకు మందు. సీసా 1-కి	1 8
వాయువుపోట్లకు మందు	1 8

అచ్చుతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

విక్టోరియా ఆసుపత్రి కాకినాడ

అంతరక్షణములు సమస్త
 బహుచక్కగా శస్త్రరోగములు
 బాగుజేయబడును. ఔషధములు.

బంగారు పతకములను
 మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
 వరుగు.

లేహములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.
 వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.
 చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును.
The Zandu Pharmaceutical Works
 388 The Aurvedic Pharmacists.
 Elphinstone Road, Bombay, 13.